

Täysistunto

Torstai 1.12.2016 klo 16.00—20.53

4. Hallituksen esitys eduskunnalle yrittäjävähennystä koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 176/2016 vp

Lakialoite LA 68/2016 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 29/2016 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 29/2016 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä.

Keskustelu

18.35 **Kari Kulmala ps:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä esitetään, että ensi vuoden alusta otetaan käyttöön yrittäjävähennys, joka on 5 prosenttia toiminimien, avointen yhtiöiden ja kommandiittiyhtiöiden tulosta. Tämä 5 prosentin verovähennysoikeus tehdään yritystoiminnan tuloksesta. Tällöin yritystoiminnan tuloksesta 5 prosenttia olisi yrittäjälle täysin verotonta tuloa ja loput jaettaisiin nykyisen mallin mukaisesti pääoma- ja ansiotuloksi.

Tämä on merkittävä tunnustus siitä, että hallitus arvostaa jokaisen yrittäjän tekemää työtä. Vaikka tämä kevennys ei ole kovin suuri, niin se on kuitenkin tärkeä signaali yrittäjyyden kannustamiseen myös muissa kuin osakeyhtiöissä. Kannatan ehdottomasti yrittäjävähennyksen käyttöönottoa, sillä se asettaa erilaiset yhtiömuodot verotuksessa enemmän samalle viivalle. Se on eri yritysmuotojen välillä ennen kaikkea tasavertaisuuskysymys. Tämä yrittäjävähennys tulee koskemaan hyvin suurta joukkoa ihmisiä, niin elinkeinonharjoittajia, maa- ja metsätalousyrittäjiä kuin myös poronhoitajia.

Käytännössä pienyritykset ovat viime vuosina olleet ainoita yrityksiä, joihin on syntynyt uusia työpaikkoja. Tämä yrittäjävähennys ei toisaalta lisää merkittävästi pienyritysten halua palkata lisätyövoimaa, mutta vähennyksen käyttöönotto toimii hyvänä kannustimena yritystoiminnan aloittamiseen tai jatkamiseen. Tämä yrittäjävähennys on osa hallituksen laajempaa pienten ja keskisuurten yritysten ja yrittäjyyden toimintaedellytysten parantamishanketta. Muita hallituksen yrittäjyyttä parantavia lakihankkeita ovat esimerkiksi maksuperusteiseen arvonnäköperintään siirtyminen, missä arvonnäkövero laitetaan maksuun vasta, kun se on tuloutunut yrittäjälle. Tällä parannetaan yrittäjän maksuvalmiutta. Tämä on kieltämättä ollut varsin eriskummallinen tapa, kun yrittäjä on joutunut maksamaan veroa siitä tulosta, mitä ei ole vielä edes saanut.

On selvää, että tämän esityksen mukainen yrittäjävähennys hyödyttää myös enemmän ansaitsevia, koska heillä on enemmän tuloja. Tämä on kuitenkin kaikenkokoisille yrityksille tärkeä tasokorjaus, joka jäi edelliseltä hallitukselta tekemättä. Edellinen hallitus ke-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

vensi suurten yritysten verotusta unohtaen pienet yritykset ja elinkeinonharjoittajat. Juuri näissä pienissä yrityksissä on kuitenkin yksityisen puolen työpaikoista peräti 90 prosenttia, ja heistä pienimmät ovat toimineet tähän asti usein vailla minkäänlaista kannustinta palkkatyöhön verrattuna.

Arvoisa puhemies! Kun katsoo Verohallinnon nettisivuja, voi todeta, että Suomessa on noin 176 000 elinkeinonharjoittajaa, toiminimiä, avoimia yhtiöitä ja kommandiittiyhtiöitä. Näistä 77 prosentilla eli yli 135 000 yrityksellä vuotuinen verotettava tuotto on alle 30 000 euroa. Maatalousyrittäjistä tämän tuloarajan alle jää jopa 87 prosenttia. (Li Andersson: Paljonko ne hyötyy tästä?) Tämä yrittäjävähennys toimii kaikille heille hyvänä kannustimena yritystoiminnan aloittamiseen tai jatkamiseen.

18.38 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Sosialidemokraatit ovat valmiita kannustamaan yrittäjyyteen ja luomaan kasvua ja uusia työpaikkoja. Olemme esittäneet, että panostus tulisi kohdistaa erityisesti pieniin ja keskisuuriin yrityksiin, niiden toimintaedellytysten parantamiseen, aitoon yrittäjyyden ja yrittämisen kannustamiseen ja työllisyyteen sekä kasvuun. Kaikki nämä taloudelliset panostukset, jotka näin vaikeana aikana ovat tehtävissä, tulee tehdä tavalla, joka synnyttää työllisyyttä ja kasvua.

Olemme esittäneet, että tehokkaampi toimi olisi ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän palkkauskulujen lisävähennysoikeus. Lakialoitteemme ensimmäinen allekirjoittaja on verojaoston vastaava edustajamme Harakka, ja tällä lakiesityksellä tavoittelemme sitä, että voisimme auttaa ennen kaikkea yksinyrittäjiä. Yrityksen arvonlisäverovelvollisuuden alarajan korottamisella me voisimme tuoda myös lisäarvoa aivan uudella tavalla siihen keskusteluun, miten me kannustamme erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Olemme esittäneet, että arvonlisäverovelvollisuuden alarajan korottaminen tehtäisiin nykyisestä 10 000 euron liikevaihdosta 30 000 euron liikevaihtoon. Toivoisin, että näitä hyviä, merkittäviä talouskasvun näkökulmasta tehtäviä esityksiä voisivat myös hallituspuolueet kannattaa.

Arvoisa puhemies! Se siitä sosialidemokraattisesta vaihtoehdosta. Katsotaan sitten hallituksen omaa vaihtoehtoa:

Hallitus esittelee vaihtoehdoksi yrittäjävähennyksen. Yrittäjävähennyistä on erityisesti perusteltu ensinnäkin virheellisellä vertailulla eri yritysmuotojen verotuksen välillä, sen kuulimme jo äsken. Lisäksi yrittäjävähennys vertaa hyvin virheellisesti elinkeinonharjoittajien ja henkilöyhtiöiden osakkaiden verotusta osakeyhtiön osakkaiden verotukseen, vaikka tosiasialla suuren valtaosan tulot verotetaan ansiotuloverotuksessa. En ymmärrä, miksi näitä tosiasioita ei voisi tuoda eduskunnan keskustelussa esiin.

Toiseksi on todettava, että yrittäjävähennykseen liittyy ongelmia myös siinä, että sen tulojakovaikutukset eivät ole kestäviä. On erittäin hankalaa, suorastaan riskialtista, että yritysvähennys ei kohdistu erityisesti pienituloisiin yrittäjiin. Se tosiasialla palkitsee kohtuuttomasti todella suurituloisia yrittäjiä. Sen tosiasialliset kannustinvaikuttimet yrittämiseen ovat olemattomat. Näistäkin asioista tässä salissa pitäisi keskustella.

Kolmanneksi, yrittäjävähennys on ongelmallinen siksi, että tässä valtiontaloudellisessa tilanteessa on erittäin käsittämätöntä, että me olemme valmiita tekemään kasvun ja työllisyyden argumentteihin vetoamalla investoinnin, joka toisi 123 miljoonan euron verotulojen menetyksen. Tätä verotulojen menetystä perustellaan sillä, että syntyy kohtuullisia työllisyys- ja kasvuvaikutuksia. Kun lukee tämän hallituksen oman esityksen, selviää, että sanottavia työllisyys- ja kasvuvaikutuksia itse asiassa ei ollenkaan ole, vaan lähinnä kolmessa kohtaa varoitellaan siitä, että nämä vaikutukset saattavat jäädä varsin olemattomiksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

si. Siksi tämän esityksen perusteleminen kasvu- ja työllisyysvaikutuksilla on vastuuntunnotonta. Se on vastuutonta, mutta tämänkin illan aikana varmasti kuulemme juuri näitä argumentteja tässä salissa.

Neljänneksi on todettava, että metsän omistamisen rinnastaminen yrittäjyystoimintaan on tässä yhteydessä epäonnistunutta. On käsittämätön ajatus, että hallitus katsoo erityisesti metsätaloudesta tulevat metsätulot sellaisiksi, että niihinkin pitäisi kohdistaa yrittäjävähennys. Tässä tapauksessa on siis käsittämätöntä, että omaisuustuloa kohdellaan yrittäjätulon mukaisesti ja niitä rinnastetaan toisiinsa. Minun täytyy sanoa, että tällaista lypsyä eduskunnassa ei ole pitkään aikaan nähty. Siksi on oikeutettua myös, että oppositio kiinnittää huomiota siihen, että näin tämä asia ei voi mennä.

Arvoisa puhemies! Jos saan jatkaa? — Näyttää siltä, että saan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Kyllä te saatte jatkaa. Nyt ei ole kuin 10 minuutin kohdalla se raja.

Hienoa. — Sitten jatkankin ja rupean käsittelemään näitä edellä mainitsemiani argumentteja, neljää erilaista ongelmaa, jotka olen tuonut esiin, hiukan tarkemmin.

Hyvät kollegat, tätä yrittäjävähennystä ajetaan tilanteessa, jossa hallituksen kärkiohjelmanä on verotus. Siis verotus on kärkiohjelma, kärkihanke, jonka mukaan tavoitellaan laajaa veropohjaa ja matalia verokantoja. Ihmettelen, miksi te ajatte siis mallia, jossa jostakin tulosta vain osa olisi veronalaista. On kyseenalaista, että muutetaan verotuksen keskeisiä periaatteita, joissa lähtökohtana on se, että meidän nykyverojärjestelmässämme ei ole sellaisia aukkoja, joissa jostakin tulosta vain osa olisi veronalaista. Tämän uuden periaatteen mukaan ottaminen kyseenalaistaa tietenkin itse tämän verokannan määräytymisen oikeellisuuden. Siksi on kyseenalaista, toteutatteko te tätä nimenomaista kärkihanketta verotuksessa, joka kuitenkin hallituksen kauniissa puheissa on ollut varsin paljonkin esillä.

Arvoisa puhemies! Sitten tähän kiinnostavaan kokonaisuuteen, joka liittyy siihen, että hallituksen esitys perustuu olettamukseen, että yhteisöveron alennuksen jälkeen muut yhtiömuodot olisivat joutuneet jostakin syystä epäedulliseen asemaan. Nyt minua kiinnostaa tämä erityisen paljon, sillä ratkaisuksi on ajateltu, että tämä yrittäjävähennys korjaisi tämän oletetun epäoikeudenmukaisen aseman. Ensinnäkin yhtiömuotoja ja niiden verotusta on vaikea verrata tällä hetkellä keskenään. Meidän täytyy myöntää, että erityisesti kahdelta osin nykyiset yhtiömuodot poikkeavat toisistaan. Yksityiset elinkeinonharjoittajat ja henkilöyhtiöt välttyvät tänä päivänä aika monenlaisiltakin hallinnollisilta vaatimuksilta, ja kukaan ei ole tätäkään nähnyt ongelmalliseksi tähän mennessä. Silti näitä edellytetään osakeyhtiöiltä. Toisaalta on todettava, että eri yritysmuodoissa on hyvin erilainen veropohja ja sekin on tällä hetkellä ollut vielä julkisessa keskustelussa varsin perusteltua. Ei siis ihme, että hallituksen omakin esitys kiinnittää huomiota tähän ja toteaa, että verotuksessa ei voida saavuttaa täyttä tasapuolisuutta järjestelmän rakenteita muuttamatta. Mutta nyt, jos veropohjan murtamisella ja sitä oikeuttaen perustellaan tätä esitettyä esitystä yrittäjävähennyksestä, niin silloin minusta pitäisi reilusti arvioida myös näitä muita muotoja, jotka kyseenalaistavat sen, voiko näitä erilaisia yhtiömuotoja vertailla verotuksellisesti keskenään. Olen valmis tähän keskusteluun, jos siihen hallituspuolueet ovat valmiita.

Arvoisa puhemies! Sitten mennään seuraavaan argumenttiin. Täällä on käyty keskustelua myös siitä, että ylivoimainen enemmistö yrittäjävähennykseen oikeutetuista ei tosiasiassa maksa läheskään 26—26,8 prosentin veroa, saati pääomaveron alemman kannan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

mukaista 30:tä prosenttia, mikä olisi siis ansiotuloverotusta edullisempi, jos nuo vuosiansiot ylittäisivät 39 000 euroa vuodessa. Tältä osin on kiinnostavaa, että nykyisin selvässä valtaosassa tapauksia yhteisöverokantaakin, eli tätä 20:tä prosenttia kevyempää, on tämä tulonmuodostus. Eli yrittäjävähennykseen oikeutetusta porukasta noin kolmea neljäsosaa verotetaan ansiotulon mukaan — siis ansiotulon mukaan — ja tältä osin ovat kiinnostavia ne väitteet, joita hallituspuolueista on kuultu, että tämä jollakin tavalla olisi yrittäjävähennyksenä kohdentumassa oikeudenmukaisemmalla tavalla. Se ei auta käytännössä pienituloista yrittäjää mutta antaa ennestään suurituloisille yrittäjille huomattavan suuren vastikkeettoman lahjan.

Lopuksi totean vielä muutaman sanan näistä yrittäjyyden kannustimista, työllisyys- ja kasvuvaikutuksista, joilla tätä esitystä on perusteltu. Koska suurella eli valtaosalla yrittäjävähennyksen saajista käteen jäävä tulo lisääntyy alle 100 euroa vuodessa — siis alle 100 euroa vuodessa — niin kyllä kannustin yritystoiminnan aloittamiseen tai (Puhemies koputtaa) jatkamiseen on lähes olematon. — Tästä teemasta vielä lisää kohta.

18.49 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Hyvät edustajakollegat! On tosiaasia, että käytännössä kaikki uudet työpaikat 2000-luvulla ovat syntyneet nimenomaan pieniin ja keskisuuriin yrityksiin. Tämän vuosituhannen 10 ensimmäisen vuoden aikana suur-yrityksiin syntyi nimittäin Suomessa vain reilut 7 000 työpaikkaa, mutta pienet ja keskisuuret pk-yritykset loivat työpaikkoja yli 100 000 suomalaiselle.

Maassamme on tällä hetkellä kaiken kaikkiaan noin 300 000 yritystä ja ne työllistävät yli 1,4 miljoonaa suomalaista, ja se on tärkeä voimavara tämän maan pyörittämisessä. Näistä alle 10 hengen yrityksiä on yli 93 prosenttia ja suuryrityksiä vain 0,2 prosenttia eli vajaa 600. Pk-yritysten osuus yrityskannasta on siis jopa 99,8 prosenttia, ja sinne ne työpaikat syntyvät myös tulevaisuudessa, tai yrittäjät ne sinne synnyttävät.

Viime vaalikaudella yhteisöveroa kevennettiin 20 prosenttiin. Tämä veronkevennys oli isoille yrityksille elintärkeä. Alennus ei kuitenkaan hyödyttänyt henkilöyhtiöitä eikä elinkeinonharjoittajia. Huomioitavaa on muuten myös se, että viime vaalikaudella tehdyt veronkiristykset sen sijaan koskivat kaikkia yrityksiä ja yritysmuotoja. Eli silloin, kun sosiaalidemokraatit olivat valtiovarainministeripuolueena, kevennys meni vain suurimmille osakeyhtiöille yhteisöveron kautta, mutta veronkiristykset tehtiin kyllä kaikille yrityksille ja yritysmuotoihin. Noin puolet pk-yrityksistä on nimittäin muita kuin osakeyhtiöitä. Tämän kaiken jälkeen näiden henkilöyhtiöiden kokonaisverotus on nyt viitisen prosenttia vastaavissa tuloluokissa olevia palkansaajiakin kireämpi. Nyt tätä haluamme korjata ja oikaista.

Tämä hallitus, joka nyt maatamme johtaa keskustan, kokoomuksen ja perussuomalaisen johdolla, on varmasti yksi maamme historian yrittäjämyönteisimpiä hallituksia. Meillä on esitelty ja päätettävänä hallituksen esitys vanhemmuuden kustannusten tasaamisesta. Se tulee voimaan huhtikuussa. Sitä eivät aiemmat hallitukset ole pystyneet tekemään, ja se on merkittävä tasa-arvotekijä myös työmarkkinoille, naisvaltaisille aloille ja äideille. Maksuperusteinen arvonnalisävero on otettu käyttöön. Se kohdistuu noin 190 000 yritykseen, ja nyt yrittäjävähennys on käsittelyssä.

Nyt otamme siis käyttöön yrittäjävähennyksen, joka kohdistuu juuri näihin pienempiin yrityksiin eli suutareille, partureille, talonmiehille ja käytännössä kaikille, jotka toimivat muun muassa yksinyrittäjinä. (Kari Uotila: Muista apteekkarit!) Suomen Yrittäjät on todennut tästä nyt käyttöön otettavasta yrittäjävähennyksestä, että se vihdoinkin asettaa erilaiset

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

yhtiömuodot verotuksessa enemmän samalle viivalle (Krista Kiuru: Ei pidä paikkaansa!) ja että "se on ennen kaikkea tasavertaisuuskysymys ja hyödyttää pienimpiä yrityksiä". Yrityksiä edustava Suomen Yrittäjät totesi valtiovarainministeri Petteri Orpon esiteltyä tämän uuden yrittäjävähennyksen, että "ehdotus on osoitus siitä, että hallitus panostaa pienyritysjyyteen".

Julkisuudessa on ollut ristiriitaista tietoa yrittäjävähennyksen vaikutuksista. Yrittäjävähennyksen piiriin tulevista yrityksistä kolme neljästä on nimittäin pieniä yrityksiä. Verohallinnon tietojen mukaan maassamme on noin 176 000 elinkeinonharjoittajaa, siis toiminnimiä, avoimia yhtiöitä ja kommandiittiyhtiöitä. Niistä 77 prosentilla vuotuinen verotettava tuotto on alle 30 000 euroa, ja näillä tuloilla yrittäjävähennys vastaa siis käytännössä noin 600 euron veronkevennystä. Tähän pienimpien yritysten ja yrittäjien ryhmään nimenomaan hallitus nyt kohdistaa yrittäjävähennyksen ja haluaa näin laittaa lisää, vähän boosia ja potkua sinne, minne nuo työpaikat siis helpoiten syntyvät. Itse uskon, että yrittäjävähennyksellä tulee olemaan paitsi oikeudenmukaisuutta myös työllisyyttä lisäävä vaikutus.

Pöydälle on myös syytä nostaa paikallisen sopimisen mahdollistaminen kaikissa yrityksissä ja myös yksinyrittävien sosiaaliturvan kehittäminen. Jo päätettyjen toimien listalta löytyy siis tuo maksuperusteiseen arvonlisäveroon siirtyminen ja vanhemmuuden kustannusten tasaaminen. Myös verotusta uudistetaan niin, että sukupolvenvaihdokset yrityksissä onnistuisivat aiempaa paremmin niin, että pystymme myös nämä työpaikat tulevaisuudessa turvaamaan.

Myös tuore nobelisti Bengt Holmström on tuonut vahvasti esille sen, että meidän pitäisi luottaa enempi suomalaisiin työntekijöihin ja työnantajiin siinä, että näitä asioita voitaisiin sopia paikallisesti. Meillä on hyviä esimerkkejä esimerkiksi telakkateollisuudesta, missä on kysytty, että minkä takia olette olleet valmiita muuttamaan esimerkiksi joitain etuja, ja he ovat vastanneet, että he ovat tienneet, että tällä turvataan heidän työpaikkansa. Ne ovat olleet kovia juttuja, mutta lopulta kiitos on seissyt, ja nyt esimerkiksi Meyerin telakalla on töitä niin paljon, että eivät näköjään edes pysty tekemään kaikkia laivoja, joita olisi tilauksiin tulossa.

Arvoisa puhemies! Pidän erittäin hienona asiana sitä, että maassamme on vihdoinkin näin yrittäjämysteinen hallitus.

18.55 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Ensin vähän viime kauden kertausta, pääministeri Kataisen hallituksen toimien kertausta. Silloinhan yhteisöveroa, siis osakeyhtiöitten ja osuuskuntien tuloveroprosenttia, pudotettiin kaksikin kertaa, ensin 26:sta 24,5:een ja sitten 20 prosenttiin, ja tähän merkitsee vuositasolla tällä hetkellä noin 900:aa miljoonaa euroa budjetissa. En moiti tätä. Sitten jos katsotaan silloin tehtyjä osinkoverotuksen muutoksia, niin pörssinoteerattavissa yhtiöissähän osinkoverotus yksiselitteisesti kiristyi ja listaamattomissa yhtiöissä kävi niin, että se joillakin keveni ja joillakin kiristyi, ja osuuspääoman koron verotus samoin joillakin keventyi ja joillakin kiristyi. Mutta yksiselitteistä on, että tämä yhteisöveron alennus 26:sta 20 prosenttiin oli iso muutos ja samanaikaisesti kaikissa muissa yritysmuodoissa verotus joko pysyi ennallaan tai kiristyi. Pääomatulon verotushan kiristyi huomattavasti viime kaudella.

Nyt sitten halutaan antaa pieni hyvitys näille muille yritysmuodoille. Keskusta vaati tätä koko viime kauden ajan, mutta hallitus ei ottanut sitä kuuleviin korviinsa. Nyt tämä yrittäjävähennys, joka toteutetaan tasapuolisesti kaikille sen kohteena oleville yrittäjille, koskee liikkeen- ja ammatinharjoittajia, se koskee henkilöyhtiöitä eli verotustermein elinkeinoyh-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

tymiä, se koskee verotusyhtymiä, se koskee maatalouden harjoittajia, metsätalouden harjoittajia ja jopa porotalouden harjoittajia. Tämä säännöstö on, toisin kuin tuo metsälahjavähennys, hyvin selkeä. Täällä eduskunnassa siihen vielä tehtiin pieni tasapuolistamiskäsi, kun tämä kohdistettiin myös tosiasiassa yhteismetsiin sillä tavalla, että siellä kylläkin tuloveroprosenttia alennetaan 28:sta 26,5 prosenttiin. Yhteismetsien suhteellinen asema pysyi samana tuloverotuksessa, itse asiassa hiukan parani, koska yrittäjävähennys olisi johtanut 26,6:een ja nyt sitten verokannaksi päätettiin 26,5.

Myöskin sitten siinä suhteessa metsätalouden harjoittajat otettiin tasapuoliseen kohteluun, että myöskään metsätalouden harjoittajilta silloin, kun tulee miinusmerkkinen tulos, tappiollinen tulos, ei vähennyskelpoisia menoja leikata vaan poistettiin tämä negatiivinen yrittäjävähennys, jota kansa ei taatusti olisi ymmärtänyt. Ei sitä metsätalouden harjoittaja olisi voinut ymmärtää, että hänen vähennyskelpoisia menojaan olisi leikattu 5 prosentilla.

Minusta tämä yrittäjävähennys tuli hyvään kuntoon, ja tämä on tärkeä keino innostaa yrittäjyyteen. Yhä useammasta tulee yrittäjä, ja minusta hallitus on tehnyt hyvin rohkaisevan lainsäädännön tässä.

Sitten sanoisin edustaja Krista Kiurulle, että kyllähän tämä arvonlisäveron alarajan nostaminen on tullut varmaan uuteen valoon sen jälkeen, kun Suomen Yrittäjät nyt tänä syksynä on katsonut, että sitä voitaisiin nostaa. Aikaisemminhan Suomen Yrittäjät vastusti sitä kilpailusystä. Valtiovarainministeri Rinnehan antoi kyllä esityksen helmikuussa 2015, siis siitä ei ole kahtakaan vuotta, jossa sitä nostettiin vain 8 500:sta 10 000 euroon, (Toimi Kankaanniemi: Ohhoh!) ei kovinkaan paljon. Nyt sosialidemokraatit ovat 30 000 euron alarajan kannalla. Tämä on varmaan semmoinen asia, josta ihan hyvin voidaan keskustella ja joka voi tulla kysymykseen.

Minusta parempi on kyllä se arvonlisäveron alarajan huojennus, jota silloin Rinteen aikana nostettiin 22 500:sta 30 000:een. Sehän merkitsee sitä, että kaikki myyvät samalla veroprosentilla, joten se ei häiritse kilpailua, ja sitten haetaan takaisin se ikään kuin alarajan huojennusmielessä liikaa maksettu vero. Se olisi ehkä hyvä tapa, vielä parempi tapa kuin tämän alarajan nostaminen, edistää pienyrittäjien, yksinyrittäjien asemaa.

19.01 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tämä lakiesitys, jolla yrittäjävähennys otetaan käyttöön, on mielestäni erittäin hyvä ja perusteltu. Viime vaalikaudellahan pääomaverotusta uudistettiin niin, että sillä pudotettiin verokanta 24,5 prosentista 20:een. Tämä tapahtui vuonna 2014, ja nyt on aivan oikeudenmukaista, että myös nämä henkilöyritykset ja -yrittäjät saavat tämän saman edun — se on oikeudenmukaista, että he pystyvät sen jälkeen olemaan ikään kuin samalla viivalla. Me emme verotuksessa tule koskaan pääsemään sille tasolle, että se olisi täysin oikeudenmukainen — ei ole semmoista päivää, että voisimme sanoa, että verotus olisi, tai yleensä mikä tahansa tulonjako, tässä maassa tai maailmassa oikeudenmukainen. (Krista Kiurun välihuuto) Se on selvä asia, että niissä tulee aina ongelmia, joku ehkä hyötyy vähän enemmän, joku saattaa jopa kärsiä, kuten edustaja Kiviranta, suuresti kunnioittamani veroasiantuntija, äsken kuvasi ehkä parhaimmalla mahdollisella tavalla tätä problematiikkaa. Mutta kuitenkin, linja on kaikista tärkeintä, ja tässä ei mielestäni kateudella saa olla sanansijaa.

Suomessa on tällä hetkellä lähes 300 000 yrittäjää, ja ajatelkaapa tätä, hyvät vasemmiston edustajat, opposition kansanedustajat: Te olette monessa tilaisuudessa aina väläyttäneet sitä, että pitää veroja kiristää, pitää valtiolle saada tuloja, yhteiskunnalle tuloja. Ettekö te pikkuhiljaa ala uskoa sitä, että tässä maassa veronkorotuksilla ei ole kovin paljon uusia

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

työpaikkoja luotu? Sillä tiellä on tullut karhu vastaan ihan varmasti, ja se on muukin karhu kuin se verokarhu. Elikkä jos me haluamme tähän maahan töitä, niin yrittämisen pitää olla kannattavaa. Ehdottomasti. Sellainen yrittäjä, joka tekee tulosta — kun on raskaan työn raskittama hänkin, joskus tekee 16 tuntia päivässä — todennäköisesti palkkaa uuden ihmisen sinne töihin. Ajatelkaa nyt vaikka tämän päivän yrittäjiä, sitä, mitä uusia yrityksiä syntyy, ja tiedän niitä omastakin tuttavapiiristäni: siellä on palveluyrityksiä, jotka toimivat vanhuspalvelualalla, siellä on siivousalan yrityksiä, jotka myyvät palveluita kenelle tahansa meistä — enimmäkseen vanhemmille ihmisille, joilla alkaa kunto heikentyä, he ostavat mielellään siivouspalveluita, ja siinä tulee sitten tietenkin tämä kotitalousvähennys avuksi.

Elikkä kyllä niitä töitä tässä maassa on, mutta jos me lähdemme teidän näkökulmallanne tähän asiaan, että kaikki pitää verottaa suurin piirtein puolikuuliaaksi ja sen jälkeen voitotellaan, että meillä työttömyyteen maksetaan yli 5 miljardia euroa vuodessa — todellisuudessa enemmän, kun otetaan huomioon kaikki ne kokonaisvaikutukset, mitä työttömyydellä ihmisen elämään ja tähän yhteiskuntaan on — niin ettekö te jonain päivänä ala herätä tästä omasta unestanne siihen, että olisikohan pikkuhiljaa rakennemuutosten aika. Meillä on melkein 300 000 yritystä tässä maassa, ajatelkaapa nyt hyvät ihmiset, ihan teoreettinen laskentaesimerkki: jos puolet näistä yrityksistä palkkaisi huomisaamuna yhden työntekijän lisää — yhden työntekijän lisää — Suomessa olisi työttömyysongelmat pyyhkäisty maton alle sillä hetkellä, säästettäisiin 5 miljardia euroa työttömyyskustannuksissa. Elikkä jos te jatkuvasti olette sitä vastaan, että pitää jotakin uutta tässä maassa kokeilla, niin se on ihan varmin keino sille, että me joudumme Kansainvälisen valuuttarahaston huomaan huolimattomasti hoidetun talouden takia (Krista Kiurun välihuuto) ja valtavat korot maksamme.

Edustaja Krista Kiuru on kunnostautunut tässä tilaisuudessa. Minä kiitän häntä vielä kerran lämpimästi siitä, että olette tämän oman verolinjanne tuonut tänne minulle ymmärrettävästi esille: ei mitään uudistuksia, palataan vanhaan maailmaan, nostetaan verotusta ja ollaan hiljaa. Sillä kohti tulee pimeys ja pakkanen vastaan, (Krista Kiurun välihuuto) se on ihan varmaa.

Katsotaan vielä, arvoisa puhemies, sitä tilannetta, että meillä on näitä yrityksiä näin paljon ja siellä on valtava määrä innovaatiota. Meillä on parhaillaan tässä kaupungissa Slush-tapahtuma, jossa huippuviisaat nuoret ihmiset, nuoret miehet ja nuoret naiset, tekevät valtavien hienojen innovaatioita. Sieltä kumpuaa valtavien hienojen yritysideoita, joista saadaan uusia työpaikkoja. Minä en kyllä demarien kansanedustajana nauraisi yhtään, enkä vihreänäkään, sille, että joku valopää vielä tähän maahan uskaltaa sijoittaa ja investoida. Täällä nauretaan sille asialle, mutta minä kunnioitan näitä yrittäjiä erittäin suuresti ja menen lauantaina Pohjois-Karjalan yrittäjäjuhlaan Joensuuun, parhaat päällä ja ylpeänä siitä, että saan olla niiden ihmisten kanssa tekemässä töitä omalta osaltani.

Elikkä te täällä olette nyt meitä pelottelemassa sillä, että tässä käy huonosti, jos yrittäjävähennys tulee. Osakeyhtiön verouudistus maksoi tälle valtiolle 900 miljoonaa euroa. Yrittäjävähennys pienentää verotuloa 130 miljoonalla eurolla. Elikkä kyllähän tässä pikkuisen mittasuhteita pitää katsoa. Ja äsken käsitellyn asian, metsälahjavähennyksen, verovaikutus on vain tuo 18 miljoonaa euroa. Elikkä pitää pikkuisen uskaltaa katsoa myös verhon taakse, mitä nämä numerot ovat. Jos pelkän aatteen värin läpi katsoo, niin siinä saattaa pikkuhiljaa numerot jo unohtua.

Minä toivoisin, hyvät ystävät, että jonain päivänä tähän maahan syntyisi sellainen tilanne, että me voisimme kunnialla sanoa jokaiselle ihmiselle, että hänelle on syntynyt työ-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

paikka sen tautta, että yrittäminen on vieläkin kannattavampaa. Tämän päivän suuret yritykset sijoittavat valtavia rahasummia, nimenomaan robottitekniikkaan. Parilla tuttavallani on metallialan yritykset, joissa on suuret investoinnit viime vuosina tehty — ei uuden työvoiman palkkaamiseen vaan robottitekniikkaan. Siellä sahaa metalliputkia poikki robotti, hitsaa robotti, tekee viimeistelytyötä robotti, maalaa robotti. Ja täällä te itkette meille, että jos joku vielä työpaikan erehtyy tekemään. Herätkääpä prinsessa ruususen unesta, hyvät ystävät, vihdoon ja viimein. Elikkä palatkaa tähän maailmaan, mitä se nykyisin on. Palvelutyöpaikoissa syntyvät työpaikat — näinhän on. Siellä on vanhuspalveluita, siellä on mitä tahansa kahviloita ja vaikka mitä. Kesätyöpaikkoja syntyy vaikka minne. Kaupat ottavat ihmisiä töihin kesällä, kun on paljon asiakkaita. Turistit liikkuvat, syntyy palvelutyöpaikkoja. Niitähän tämä yrittäjävähennys suosii ja niin pitääkin suosia. Jos yrittäminen ei kannata, niin kuvitteletteko te jossakin maailmassa, kuvitteellisessa houremaailmassa, että työvoimaa palkataan silloin, jos yritys ei ole kannattava? Minä toivoisin, että kotikunnassani Ilomantsissa joka toinen vastaantulija olisi miljonääri ja joka toinen tulossa miljonääriksi. Silloin olisi yhteiskunnassa hienoa elää. Silloin olisi kaikilla töitä ja kaikilla olisi hyvä olla. Tämä on tietysti kuvitteellinen tilanne, mutta valitsen sen tien mieluummin kuin teidän valittamisen ja pelottelun tien, joka johtaa viimein siihen, että olemme Kansainvälisen valuuttarahaston huomassa ja maksamme yli 100 miljardin euron määrälle sellaista korkoa, että edustaja Li Anderssonkin asiassa pikkuhiljaa tokenee, koska sen maksavat sitten ne kaikkein köyhimmät.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Olen aistunut, että täällä on lievää halua käyttää muutama vastauspuheenvuoro tähän. Käydään näin ollen pieni debatti. Puheenvuoroja ovat pyytäneet kaikki. (Naurua)

19.08 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minä luulen, että edustaja Hoskosen puheenvuoro oli niin vaikuttava keskustalaisten silmälasien läpi pidetty puheenvuoro, että täällä muillakin alkoi olla jo sanottavaa.

Te nimittäin muita arvostelitte siitä, että me emme ideologisista syistä näe tätä maailmaa samasta suunnasta kuin tuo keskustalainen vihreän värin ajattelu. Eikö teillä yhtään omaatuntoa koputa tämän puheenvuoron jälkeen, jossa te esitätte yrittäjävähennystä kohdistettavaksi metsätuloon eli siis puukaupoista saatujen myyntitulojen vähennykseen? Siis se alkaa mennä jo niin pitkälle, että edustaja Hoskosenkin kannattaisi hiukan miettiä, mitä täällä pöntössä puhutaan. Sen lisäksi teille ei vielä riitä se, vaan äskeisessä kohdassa esiteltiin metsälahjavähennystä, joka tulisi vielä tähän päälle, till, vähennettäväksi. Eikä tässä ole edes kysymys sillä tavalla perinteisestä tulonhankinnasta kuin me ymmärrämme yritystoiminnan, koska metsätuloon ei pitäisi kohdistaa yrittäjävähennystä juuri sen takia, kun se ei ole samanlaista tulonmuodostusta kuin on yrittäjätulo. (Puhemies koputtaa) Olen pahoillani, että tämmöisiä puheenvuoroja kuullaan.

19.09 Touko Aalto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jos edustaja Hoskosen retoriikkaa lainaan, niin tämä yrittäjävähennyshän tarkoittaa, että pienelle kahvilayrittäjälle bussilippu ja apteekkarille auto. Kaikki varmaan tässä salissa kannattavat pienten ja keskisuurten yritysten tukemista, mutta sen sijaan, että käytetään rahaa yli 120 miljoonaa euroa tähän Suomen Yrittäjien vähennykseen, nuo rahat pitäisi käyttää ensimmäisen ulko-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

puolisen työntekijän palkan sivukulujen määräaikaiseen huojennukseen. Näin hyvitys kytketään työllistämiseen tehottoman lahjan sijaan.

19.10 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Harmi, että edustaja Kiviranta poistui. Tästä olisi ollut mukava jatkaa asiallista keskustelua hänen kanssaan, ja olisin vastannut hänelle, mutta miksei nyt muillekin, että jos nyt lopetettaisiin retoriikka siitä jatkuvasta verojen korottamisesta. Edustaja Krista Kiuru kävi täällä nimenomaan kertomassa SDP:n vaihtoehdon, jossa huojennettaisiin veroja kutakuinkin sama määrä kuin mitä tärvätään tähän yrittäjävähennykseen. Arvonlisäveron alarajan nostaminen maksaa yli 100 miljoonaa euroa menetettyjä verotuloja ja lisäksi ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän vähennys parikymmentä miljoonaa kokeiluvaiheessa. Tästä olen todellakin lakialoitteen tehnyt. Nämä ovat ihan varteenotettavia vaihtoehtoja, jotka nimenomaan kohdistuvat pienimpiin yrittäjiin.

Käytän varmasti kohta vähän laajemman puheenvuoron, mutta vielä tuohon Kivirannan esittämään kysymykseen, että miksi vain 10 000:een Antti Rinne sen nosti. Se oli EU-raja. Eli nyt me esitämme, että EU:n kanssa aloitetaan neuvottelut, joita Viro parhaillaan käy, tämän alvin alarajan selkeästä nostamisesta.

19.11 Li Andersson vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minä aion nyt olla se henkilö, joka herättää edustaja Hoskosen ruusuista unesta. (Hannu Hoskonen: Hyvä!)

Tämä yrittäjävähennyslakiesityshän ei ole mikään työllisyysrakennemuutos. Se on kaikkea muuta, ja se käy hyvin selvästi ilmi, kun lukee hallituksen omaa esitystä, miten tätä siellä käydään läpi ja perustellaan. Kuten hallituksen omassa esityksessään todetaan, tällä muutoksella ei tule olemaan mitään merkittäviä työllisyyttä edistäviä vaikutuksia. Kuten hallituksen esityksestä käy ilmi, tästä ehdotetusta vähennyksestä hyötyvät euromääräisesti eniten harvalukuiset suurituloiset yritykset. Tämä on tulonsiirtouudistus, (Sosialidemokraattien ryhmästä: Juuri näin!) tämä on rahalahja jo valmiiksi hyvätuloisille yrittäjille Suomessa. (Välihuutoja) Tästä ei tule työpaikkoja, eivätkä tästä varsinkaan hyödy ne pienituloiset suutarit tai fysioterapeutit tai parturi-kampaajat tai muut yrittäjät, joista te olette täällä kauniiseen sävyyn (Puhemies koputtaa) monta kertaa puhuneet.

19.12 Krista Mikkonen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toden totta, kaikki me täällä tiedämme, että uudet työpaikat syntyvät pieniin ja keskiuuriin yrityksiin, ja kaikki me haluamme olla tukemassa, että näitä työpaikkoja syntyisi mahdollisimman paljon. Mutta tällä esityksellä ei kyllä synnytetä juurikaan uusia työpaikkoja. Aivan kuten mietinnössään todetaan, tämä ei ole siihen tehokas keino, ja on varsin ristiriitaisia näkemyksiä, syntykö tässä nyt juurikaan työpaikkoja.

Sinänsä kyllä pienille yrittäjille tulonlisäys on ihan tervetullut, se on heille ikään kuin pieni palkankorotus, ja he ovat kyllä sen ansainneet, sillä tiedämme, että monet pienyrittäjät joutuvat tulemaan hyvin niukilla toimeen. Me vihreät olemmekin esittäneet, että tätä vähennystä maksettaisiin 50 000 euroon asti, siinä olisi katto, jolloin näistä rahoista entistä suurempi osa menisi pienituloisille yrittäjille, heille ikään kuin palkankorotuksena. Se on kuitenkin sen verran pieni, että sillä tuskin uusia työpaikkoja synnytetään. Sen synnyttämiseksi olisi viisaampaa (Puhemies koputtaa) alentaa työn sivukuluja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

19.14 **Kari Uotila vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta tuntuu, että edustaja Hoskosella on hieman huono omatunto, (Hannu Hoskonen: välihuuto) huono omatunto siitä, että hallitus on niin epäonnistunut tärkeimmissä tavoitteissaan: työllisyysasteen nostamisessa, (Hannu Hoskonen: Teillä tuli 100 000 työtöntä!) työttömyyden alentamisessa, talouskasvun vauhdittamisessa, velkaantumisen hillitsemisessä. Onhan se sitten hehkutettava, jos koko edellisen vaalikauden oppositiossa, tupailloissa vaadittiin yrittäjävähennystä ja nyt se on saatu. Vaikka sillä ei ole mitään vaikutusta työllisyyteen ja talouskasvuun, niin sitä nyt sitten hehkutetaan jonakin valtavana uudistuksena ja maan talouden ja työllisyyden kääntäjänä. Minä luulen, että tässä on kysymys huonosta omastatunnosta ja sen paikkaamisyrityksestä.

19.14 **Sanna Marin sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Hoskonenhan kiihdytti itsensä aika mielenkiintoiseen tilaan tässä omassa puheenvuorossaan, mutta jos sivuutetaan se ja mennään tähän itse asiaan, niin oikeastaan edustaja Andersson aika hyvin kiteytti sen, mistä tässä yrittäjävähennyksessä on kyse. Kyse on lahjasta, ja aivan kuten hallituksen esityksessä todetaan, niin tällä ei ole merkittäviä työllisyysvaikutuksia, joista edustaja Hoskonen täällä puhui. (Hannu Hoskonen: Hyvän aika!)

Itse asiassa minun oma mieheni on tällä hetkellä Slush-tapahtumassa, ja se on hieno tapahtuma. On hienoa, että Suomessa on nuorta, nousevaa yrittäjyyttä, ja on hienoa, että Suomessa on menestyviä yrittäjiä. Mutta meidän täällä eduskunnassa pitää katsoa, millä tavalla valtion rahoja käytetään, ja jos me käytämme yli 120 miljoonaa euroa lahjaan, jolla ei ole työllistäviä vaikutuksia, jolla ei ole kasvuvaikutuksia, vaan kyse on lahjasta, niin silloin tämä ei ole järkevää varainkäyttöä, ja silloin meidän pitää tätä arvioida tästä näkökulmasta. Varmasti kenelläkään ei tässä salissa ole yrittäjyyttä eikä yrittäjiä vastaan mitään, päinvastoin, arvostan suuresti (Puhemies koputtaa) nuoria yrittäjiä ja muitakin yrittäjiä, jotka tuovat työtä tähän maahan.

19.16 **Toimi Kankaanniemi ps** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Minusta tuntuu, että vasemmistoliiton ja sosialidemokraattien ja vihreiden on syytä olla häpeissään viime vaalikauden tuloksista. Te kiristitte likipitään kaikkia veroja, paitsi yhteisöveroa, jossa annoitte 900 miljoonaa suuryrityksille, parhaiten tuottaville suuryrityksille. Mitä tästä teidän veropolitiikasta jäi käteen? Yli 100 000 uutta työtöntä, bruttokansantuotteen aleneminen kolmena vuonna — 12, 13, 14 — kilpailukyvyyn romahdus ja valtava velkaantuminen, julkisen talouden velkaantuminen.

Nyt tämä hallitus onneksi panostaa pk-yrityksiin, joihin työpaikat syntyvät, ja tämä käsitellyssä oleva uudistus on juuri sitä, jonka te unohditte antaessanne suuryrityksille mittavat veronkevennykset. Niistä meni rahoja sellaisiin osinkoihin, (Puhemies koputtaa) jotka eivät hyödytä meitä yhtään.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja Kiuru pyysi vastauspuheenvuoron edustaja Anderssonin puheenvuoron aikaan. Oliko edustaja Kiurulla edustaja Anderssonin puheenvuoroon jotain huomautettavaa?

19.17 **Krista Kiuru sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me olemme edustaja Anderssonin kanssa samaa mieltä, ja ajattelin tukea tätä edustaja Anderssonin toimintalinjaa. On tärkeä, relevantti huomio, että tässä esityksessähän on kyse nyt siitä, että yrittäjä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

vähennystä perustellaan näillä kasvun ja työllisyyden elementeillä, vaikka niitä ei synny edes tämän hallituksen oman esityksen mukaan. Me olemme tarjonneet kahta muuta järkevää toimenpidettä tilalle, ja ne olisivat suurin piirtein hintalapultaan saman arvoisia. Mutta nyt tullaan siihen päivän isoimpaan sanaan: Siis jos tällä yritetään korjata — niin kuin tässä äskeisessä puheenvuorossa edustaja Toimi Kankaanniemi antoi ymmärtää — tätä yhteisöveroalennusta, niin tosiasiallisesti sekä tämän hallituksen oman esityksen mukaan että asiantuntijakuulemisten mukaan yrittäjävähennykseen oikeutetuista noin kolmea neljäsosaa verotetaan ansiotulon mukaan, joka on siis selkeästi matalampaa kuin yhteisöverotus tällä hetkellä. Eli käytännössä se, mitä te yritätte tässä tehdä, ei tule onnistumaan, koska tosiasiallisesti tällä ei tulla tekemään ikään kuin tämmöistä (Puhemies koputtaa) verrokkia sille jo tehdylle päätökselle. Valitan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoisat edustajat, silloin kun yksityisen kansanedustajan puheenvuoron pohjalta syntyy debattikeskustelu, silloin sen debatin ytimen pitäisi liittyä sen edustajan puheenvuorossaan nostamiin asioihin. Edustaja Hoskonen avasi tässä tämän puheenvuorollaan, ja edustaja Kiurun kommentit edustaja Anderssonin osalta eivät kovin hyvin tätä periaatetta toteuta. Sen sijaan edustaja Kankaanniemen osalta ne ehkä sitten toteuttavatkin. Kankaanniemi mainitsi teidän nimenne. — Tämän halusin tähän väliin sanoa, ja nyt myönnän puheenvuoron edustaja Hoskoselle, joka aloitti ja jonka puheenvuoro oli tämän debatin äiti.

19.19 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kankaanniemi hyvin kuvasi tätä teidän viime vaalikauden urotekoanne verorintamalla, ja pitää vielä lisätä siihen sen verran, että niistä 900 miljoonasta, mitä yhteisöveron uudistukseen meni, isoin osa meni yhdysvaltalaisille eläkeyhtiöille, sinnehan ne rahat menivät kai Caymansaarille, minne ne menivätkään. Täällähän niitä tarvittiin eikä siellä. Ja nyt kun 130 miljoonaa tulee pienille yrittäjille, jotka haluavat tehdä työtä tässä maassa, niin se on teille kamala mörkö. On hyvä, että ihmiset sen tietävät ja osaavat päätellä.

Mutta, arvoisa puhemies, minun mielestäni suomalainen työttömyystilanne ei koskaan parane, jos tässä maassa ei yrittäminen ole kannattavaa. Se on ihan varmaa. Se on ainoa keino. Muuten täältä häviävät ne vähätkin työpaikat, ja suurimpana häviäjänä silloin on aina se köyhä ihminen. Se on aina näin. Työttömyys ilmiönä tässä maassa on erittäin vakava, ja ihailen niitä yrittäjiä, jotka uskaltavat investoida Suomeen, työllistää. Se on meidän tulevaisuutemme eikä tämä teidän linjanne, että veroja kiristetään ja sen jälkeen aletaan ihmetellä, miksi täällä ei tehdä töitä. Hyvänen aika! (Puhemies koputtaa) Kyllä suunnanmuutoksen aika on nyt.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja Uotila, listapuheenvuoro.

19.20 Kari Uotila vas: Arvoisa puhemies! Näistä edustaja Harakan mainitsemista kolmesta iloisesta veronmaksajan kukkarolla hyörivästä rosvosta on nyt sitten toinen käsitteilyssä.

Tavoite yrittäjyyden tukemisesta on erittäin kannatettava. Pienyrittäjien ja itsensätyöllistäjien määrän kasvu on ollut yksi voimakkaimpia työ- ja talouselämän trendejä 2000-luvun aikana. Useimmat Suomen 300 000 yrityksestä ovat alle 10 hengen pienyrityksiä. Itsensätyöllistäjiä on jo noin 180 000. Pienyrittäjien erityistilanteen huomioiminen on jää-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

nyt muiden poliittisten kysymysten jalkoihin esimerkiksi eläkejärjestelmästä, sosiaali- ja työttömyysturvasta, verotuksesta tai yritystuista keskusteltaessa.

Vaikka hallituksen tavoite on oikea, ei samaa voi sanoa sen valitsemasta keinosta. Yrittäjävähennys on kallis, tehoton ja eriarvoistava uudistus. Ja kuten äsken debatissa oli puhetta, hallitus itsekin tunnustaa, että sen työllisyys- ja talousvaikutukset jäävät heikoiksi. Yrittäjävähennyksen hinta on yli 120 miljoonaa. Se on suuri suhteessa sen vaikutuksiin, jotka todella hallituksen esitykseen sisältyvien vaikutusarvioidenkin mukaan olisivat epävarmoja ja vaatimattomia.

Esitys myös lisäisi tuloeroja, sillä siitä hyötyisi lähinnä yrittäjien pieni ja suurituloisin vähemmistö. Yli 40 prosenttia, 53 miljoonaa euroa, veronkevennyksestä kohdistuisi ylimpään tulokymmenyksen ja jo selvästi yli puolet, 73 miljoonaa euroa, kahteen ylimpään deesiiliin. Tavalliselle pienyrittäjälle hyödyt jäisivät vaatimattomiksi. Neljällä viidestä henkilöyhtiöstä vuotuinen tulo jää alle 30 000 euron. Hallituksen arvion mukaan mahdollista, joskin epävarmaa ja maltillista, kasvua voisi tapahtua lähinnä yli 100 000 euron tulosta tekevissä henkilöstöyrityksissä, joita on noin 5 000. Yrittäjävähennys myös kaventaisi veropohjaa ja monimutkaistaisi tarpeettomasti verojärjestelmää. Tämä on hallitusohjelmankin linjausten vastaista. Erilaisten tulojen verotukset eriytyisivät toisistaan yhä enemmän.

Lisäksi on huomattava, ettei henkilöyritysten verotus pääsääntöisesti ole "epäreilumpaa" kuin osakeyhtiöiden. Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan: "Valtaosa pienyritysten tuloksesta verotetaan ansiotulona. Elinkeinonharjoittajilla keskimäärin yli 90 prosenttia ja henkilöyhtiöiden osakkailla noin 77 prosenttia tuloksesta verotettiin ansiotulona vuonna 2014. Ansiotulojen verotus on kevyttä matalilla ja keskisuurilla tulotasolla, joille pienyritykset valtaosin sijoittuvat. Pienen tulonmuodostuksen ja siihen liittyvän kevyen ansiotuloverotuksen takia pienyritysten verotus on nykyisin selvässä valtaosassa tapauksista yhteisöverokantaankin, 20 prosenttia, kevyempää. Ehdotetusta vähennyksestä hyötyisivät euromääräisesti eniten harvalukuiset suurituloiset yritykset, joilla yritystoiminnan tuottama tulo verotetaan suureksi osaksi ansiotulona. Myös suurituloiset yritykset, joiden tulo verotetaan pääosin pääomatulona, hyötyisivät."

Verotuksellisen oikeudenmukaisuuden näkökulmasta on syytä huomioida myös se valtiokunnan kuulemisessakin esiin tuotu seikka, että henkilöyhtiöillä ja maatalousyrittäjillä on käytössään erilaisia tuloksentasauskeinoja, kuten toimintavaraus, maatalousyrittäjien tasausvaraus sekä metsätalousyrittäjien menovaraus ja metsävähennys, jotka osaltaan kompensoivat hallituksen esityksen perusteluissa mainittua eroa osakeyhtiöiden ja muiden elinkeinonharjoittajien veroasteissa. Veroasteiden vertailussa tulee huomioida myös nämä veropohjien erot.

Viimeisen vuosikymmenen aikana valtaosa uusista työpaikoista on syntynyt pk-yrityksiin ja erityisesti pienimpiin, alle viiden henkilön yrityksiin. Pienyrittämisen helpottaminen ja ensimmäisen työntekijän palkkauksen tukeminen näkyvät siten myös työllisyystilastoissa.

Toisessa käsittelyssä tulemme esittämään hylkäysesityksen lisäksi lausumaa, joka lähtee siitä, että hallitus valmistelee seuraavia pienyrittäjän asemaa helpottavia toimenpiteitä, täällä jo mainittuja: arvonlisäverovelvollisuuden alarajan tuntuvaa korottamista, ensimmäisen työntekijän palkkauksen helpottamista automaattisella palkkatuella sekä työttömyysturvan, pienimuotoisen yrittämisen ja palkkatyön yhteensovittamisen helpottamista esimerkiksi yhdistelmävakuutuksen avulla. Elikkä vaihtoehtoja on olemassa, paljon oikeudenmukaisempia ja paljon tehokkaampia vaihtoehtoja kuin tämä hallituksen esittämä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

19.25 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Sipilän—Soinin—Orpon hallitus on toteuttanut maksuperusteiseen arvonlisäverojärjestelmään siirtymisen — erittäin hieno uudistus, ihme, kun sitä ei tehty aikaisemmin — vanhemmuuden kustannusten tasauksen aloittamisen, joka on tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden kannalta erinomainen uudistus, ja sitten kilpailukykysovimuksen yhteydessä monia positiivisia uudistuksia. Eli nyt tapahtuu yritysmaailmassa.

Nyt meillä on käsittelyssä yrittäjävähennys, joka ei ole kytkennässä suoraan mihinkään yhteisöveroalennukseen mutta sillä tavalla on siihen rinnastettavissa, että tiedämme, että viime vaalikaudella kuuden puolueen hallitus vuoden 2012 alusta alensi yhteisöveroa 26 prosentista 24,5 prosenttiin ja 2014 alusta 20 prosenttiin, eli 900 miljoonaa menetettiin verotuloja. Hyvä vai huono? Monelta osin hyvä, mutta erittäin huonosti kohdennettu siinä mielessä, että kaikkein suurimmat ja parhaimmin tuottavat yhtiöt saivat pääosan tästä veronkevennyksestä, joka oli todella suuri. Ja niin kuin edustaja Hoskonen äsken totesi, suuri osa näistä meni osinkojen kautta amerikkalaisille eläkesätiöille, ei suomalaisen elinkeinoelämän ja työllisyyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Kun näin tapahtui, niin on paikallaan tarkastella pienempien yritysten tilannetta, ja tämä hallitus on yrittäjäystävällisin hallitus kautta aikain. Olen täällä ollut vuodesta 1987 lähtien, ja ei näin yrittäjäystävällistä hallitusta maassa ole ollut. Nyt on, hyvä se.

Yrittäjävähennys on nyt meillä käsittelyssä. Totta kai tässäkin on tiettyjä ongelmia. Meillä ei mikään järjestelmä ole täydellinen. Edellisen hallituksen ja silloin aikanaan Eero Heinäluoman esittelemän varallisuusveron poistamisen vaikutukset olivat paljon suuremmat ja hyvin hankalasti perusteltavissa. Tämä on hyvin perusteltavissa. Tämä vähennys ensinnäkin tulee kokonaan Suomessa toimiville suomalaisille omistajille ja yrittäjille. Tämä vaikuttaa työllisyyteen positiivisesti. Yrittäjät, jotka tekevät rankkaa työtä suurella riskillä ilman asianmukaista sosiaaliturvaa, saavat verotukseensa pienen, sinänsä vaatimattoman kevennyksen, joka lisää heidän oikeudenmukaista asemaansa verrattuna suuriin yrityksiin. Tässä mielessä tämä on aivan paikallaan.

Arvoisa puhemies! Hieman olen ihmetellyt, kun vielä ei ole vasemmistosta puhuttu apteekkareista ja asianajajista mitään. Minä nyt totean, että viime kaudella tuo yhteisöveroalennus, jonka vasemmisto oli valmis hyväksymään ja ministeri Urpilainen silloin vei eteenpäin, antoi 420 osakeyhtiömuotoiselle apteekille, hyvin toimeentulevalle apteekkarille, tuon ison kevennyksen. Lisäksi lähes tuhat asianajotoimistoa, jotka toimivat osakeyhtiömuotoisena, saivat tuon vähennyksen.

Onko oikein, että ne, jotka eivät saaneet tuota silloin, eli pk-yritykset, eivät saisi oikeudenmukaista asemaa nyt? Se on ihan oikein. Se toki maksaa jonkin verran, mutta kyllä sillä on myös positiivinen työllisyysvaikutus. Katsoin, että tällä hetkellä on esimerkiksi farmaseutteja työttömänä 154. He ovat kalliisti koulutettuja ammatti-ihmisiä, joilla ei juurikaan ole muita työmarkkinoita kuin apteekit. Jos apteekkarien, apteekkien työllistämismahdollisuuksia parannetaan, niin nämä farmaseutit saavat työpaikkoja ja yhteiskunta hyötyy ja he saavat paremman aseman. Tässä on todella hyviä vaikutuksia, ja ennen kaikkea tämä on oikeudenmukainen.

Täällä on nyt esitetty arvonlisäveron rajojen tarkistamisia ja muita. Ne ovat myös hyvin kalliita uudistuksia, eikä välttämättä ole selvää, että niiden vaikutukset olisivat sen parempia. Myös tämä ensimmäisen työntekijän palkan sivukulujen tai muiden osalta keventäminen tai huomioon ottaminen on sinänsä hyvä ajatus, mutta miksi edellinen hallitus, edustaja Aalto, ei sitä toteuttanut, kun se on teille nyt kaikkein tärkein tavoite?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

19.31 Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Tämä Suomen Yrittäjien — korjaan — yrittäjävähennys ei tue hallitusohjelmaan kirjattua tavoitetta laajasta veropohjasta ja matalista verokannoista. Tämä esitys kulkee täysin päinvastaiseen suuntaan. Sen sijaan, että verojärjestelmää monimutkaistetaan entisestään, sitä pitäisi yksinkertaistaa. Tämä esitys ei tue työllisyyttä vaan on pois niistä euroista, niistä vähistä euroista ja keinoista, joilla työllisyyttä voitaisiin aidosti tukea. Kuten debatin aikana toin esiin, sen sijaan, että käytetään rahaa noin 120 miljoonaa euroa tähän tehottomaan vähennykseen, nuo rahat pitäisi käyttää ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän palkan sivukulujen määräaikaiseen huojennukseen. Näin se hyvitys kytketään suoraan työllistämiseen tämän tehottoman lahjan sijaan.

Tämä esitys pohjautuu myös väärään väitteeseen erilaisten yhtiömuotojen verotuksen suhteen, kuten muun muassa edustaja Harakka on tuonut esiin ja edustaja Uotila tuonut esiin. Kun katsotaan verotuksen kokonaisuutta, henkilöyhtiöiden verotus on jopa huokeampaa kuin osakeyhtiöissä. Jos henkilöyhtiöiden verotus tahdotaan saada samalle viivalle osakeyhtiöiden kanssa, sitä pitäisi jopa kiristää, ei keventää, jos tämä samalle viivalle vieminen on se peruste ja argumentti. (Toimi Kankaanniemi: Entäs työllisyys?)

Tämä esitys on kallis, tämä esitys on tehoton. Suurin euromäärä kohdentuu hyvin pienelle porukalle. Sen sijaan, että melkein puolet yrittäjävähennykseen käytetyistä euroista menee tulodesiilien ylimpään kymmenykseen, hallituksen tulisi vähintään asettaa yrittäjävähennykselle katto. Huomenna, tai milloin myöhemmin on tämä toinen käsittely, tulen esittämään lausumaa, jossa eduskunta edellyttää, että hallitus täydentää esitystään asettamalla yrittäjävähennykselle 50 000 euron katon. Tämä on vähintään, mihin hallituksen pitäisi tulla vastaan, jos yhtään nämä tulonjakovaikutukset kiinnostavat.

19.33 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Olen itse ollut pienyrittäjä kolmisenkymmentä vuotta, joten asiat ovat minulle tuttuja. Sen takia toivon, että tehtäisiin kaikkemme sen eteen, että pienyrittäjien, yksinyrittäjien, pk-yrittäjien asemaa parannettaisiin.

Se, mikä on tässä vähän kummastuttanut, niin tässä keskustelussa kuin muissakin keskusteluissa, on nyt sitten se, että on epäselvää, onko se yhteisöveron alennus, joka edellisellä hallituskaudella toteutettiin, hyvä vai huono asia. Jos se on huono ja väärä toimenpide, niin nykyisellä hallituksellahan on kaikki valtuudet nostaa yhteisöveroa, mutta tällaista esitystä en ole tässä salissa vielä kuullut.

Sitten täällä on moneen kertaan todettu, että olemme menettäneet 900 miljoonaa euroa verotuloja sen myötä per vuosi. Tämä väitehan ei pidä yksinkertaisesti paikkaansa. Se oli se staattinen luku, jota käytettiin silloin kun tämä muutos tehtiin. Mutta tosiasia, aivan kuten itse asiassa edustajat Hoskonen ja Kankaanniemi ovat todenneet, joskus veronlasku voi johtaa positiivisiin lopputuloksiin verokertymän suhteen, joten tässäkin asiassa toivoisin, että päättäisitte, kummin asia on. Onko sittenkin käynyt niin, että veronmenetys ei ollut niin suuri? Ja jos veronmenetys ylisummaan on huono asia, niin kuin se kieltämättä on, niin mikä logiikka siinä sitten on, että tämä veronmenetys nyt sitten edellyttäisi lisäveronmenetystä myös muitten yhtiömuotojen osalta? Tätä logiikkaa en kerta kaikkiaan ymmärrä. (Toimi Kankaanniemi: Oikeudenmukaisuus vielä!) Nyt olen vihdoinkin saanut edustaja Kankaanniemen puheesta selkoa siihen, mitkä nämä hallituksen esityksenkin mukaan heiveröiset tai olemattomat työllisyysvaikutukset olisivat tällä 125 miljoonalla eurolla, joka tärvätään yrittäjävähennykseen: voitaisiin siis palkata 154 farmaseuttia. (Toimi Kankaanniemi: En minä niin sanonut!) Nopeasti laskettuna tämä tarkoittaa 800 000 euroa per

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

työpaikka. Sanoisin, että tämä se vasta on tempputyöllistämistä. (Toimi Kankaanniemi: No joo, tuo nyt on tulkintaa!)

Olennaista on nyt huomata se, kuten edustaja Kiurun ja edustaja Aallon erinomaisissa puheenvuoroissa on käynyt ilmi, että tämä koko verolajien vertailu on täysin harhaanjohtavaa. Ylivoimainen valtaosa näistä pienistä yrittäjistä, jotka ovat oikeutettuja tähän yrittäjävähennykseen, maksaa nyt ansiotuloveron mukaan, joka on näin pienillä tulotasolla huokeampi kuin edes tämä alhainen yhteisöverokanta. (Touko Aalto: Näin on!) Tässä kokonaisuudessa pitäisi toki huomioida se, että yhteisöveron laskemiseen liittyi myös olennaisena osana pääomatuloveron korottaminen, myös osinkoverotuksen korottaminen, niin että se kokonaisverorasite osakeyhtiön osakkaalle on 27:ää prosenttia, noin suurin piirtein. Ja tälle veroprosenttitasolle suurin osa näistä yrittäjävähennykseen oikeutetuista ei tule yltämään. Itse asiassa hallituksen esityksessähän — jota tässä koko ajan siteeraan, koska se on tässä nyt kuitenkin se dokumentti, johon pitää nojata, eivätkä erilaiset arviot, joita etujärjestöt esittävät — todetaan, että näitten yrittäjävähennykseen oikeutettujen henkilöiden tulojen mediaani, kun pannaan tulot peräkkäin, jää alle 10 000 euroon. Tällä tulotasolla hallituksen esityksen mukaan verotus kevenisi 100—150 euroa vuodessa, siis hallituksen esityksen mukaan. Ja tämä muunnettuna nyt siihen käteen jääväksi tuloksi tarkoittaa, että tämä arvostamamme parturi, suutari, kampaaja, talonmies, siivooja saa 40 euroa käteen vuodessa. Tämä tarkoittaa siis kuukaudessa sellaista summaa, jolla saa bussilipun paikkaan X, mutta paluumatka pitää maksaa itse.

Minä toivon asiallista keskustelua sen takia, että mielestäni opposition tehtävä, kunnia-tehtävä, on se, että osoitamme niitä sudenkuoppia, joita ei ole ehkä tultu ajatelleeksi, ja niitä vaikutuksia, joita ei ole tultu ajatelleeksi tätä lakiesitystä tehtäessä. Ne on hyvä viimeistään tässä vaiheessa ottaa huomioon. Ja tässä erityisen olennaiseksi tulevat nämä tulonjakovaikutukset, joihin tuossa jo viittasinkin.

Hallituksen esitys toteaa, että ehdotetut muutokset lisäävät merkitsevästi tuloeroja Gini-kertoimella mitattuna. Veronkevennys kohdistuu "voimakkaammin harvalukuisiin suurituloisiin yrityksiin ja niiden omistajiin kuin runsaslukuisiin pienituloisiin yrityksiin ja niiden omistajiin". Täällä on jo siteerattu eduskunnan tietopalvelussa teetettyä laskelmaa, jossa lähes puolet yrittäjävähennyksen summasta, 55 miljoonaa euroa, menee ylimpään tulokymmenyksen. Tämä ylin tulokymmenys hyötyy paitsi euromääräisesti myös prosentuaalisesti eniten tästä yrittäjävähennyksestä. Se siis lisää elinkeinonharjoittajien ja henkilöyhtiöiden verotuksen regressiivisyyttä.

Ja nyt edustaja Kankaanniemen mieliksi otetaan tämä esimerkki apteekkareista, asianajajista ja esimerkiksi yksityislääkäreistä: Apteekkareiden käteen jäävä tulo, siis Apteekariliiton oman ilmoituksen mukaan, kasvaa keskimäärin 5 700 euroa vuodessa. Suomen rikkain apteekkari tai suurituloisin apteekkari hyötyy laskujeni mukaan 25 000 euroa joka ikinen vuosi. (Toimi Kankaanniemi: Se voi työllistää!)

Asiantuntijalausunnoissa on kiinnitetty huomiota kaikkiin niihin epäkohtiin, joita täällä salissakin olemme tuoneet esiin, ja olen todella harmissani siitä, että hallitus on tehnyt tästä mietinnöstä varsin suppean ja varsin yksipuolisen. On tärkeää tuleville polville, tutkijoille, opiskelijoille, historioitsijoille, ehkä tuleville päättäjillekin nähdä se kokonaisuus, ja siksi vastalauseemme yrittää tasapainottaa tätä tilannetta.

Kun puhumme sitten yrittäjyyden kannustimista, niin eikö ole aika ilmeistä, että yhden bussilipun hinta per kuukausi ei sinällään innosta ketään ryhtymään yrittäjäksi? Se ei ole

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

edes oikeastaan ele, koska sanoisin, että sosialidemokraattien paljon parjattu suklaarasia on kuitenkin arvokkaampi kuin tämä.

Toisekseen sitten siellä toisessa päässä, jossa ovat siis nämä kaikkein hyvätuloisimmat ammatinharjoittajat, hehän tekevät asiantuntijatyötä yritysmuodossa. He eivät kannata aitoa yrittäjäriskiä. No, apteekkiala on tietysti säänneltyä jo kaikin tavoin, mutta myöskään siinä, onko huippukoulutettu erikoislääkäri palkansaaja vai yrittäjä, ei tämä yrittäjästatus tuo hänelle minkäänlaista riskiä. Tämä on oikeastaan käänteinen kannustin. Se kannustaa siis henkilöitä muuntamaan tulojaan yritystuloiksi, jos ne tällä hetkellä ovat palkkatuloja. Ja tämähän on se kehitys, jota olemme tässä pyrkineet estämään, melkein hallituspohjasta riippumatta. Tulonmuunto on asia, johon emme ole halunneet kannustaa, mutta tämä johtaa siihen.

Summa summarum: Kyllä se 125 miljoonaa on iso raha. Se tuntuu olevan valtavan iso raha, kun se pitää jostakin nipistää ja säästää ja ottaa pois, kun se on aivan välttämättä saatava. Paljon pienempiäkin erä, alle kymmenesosa tästä erästä on haluttu säästää jostakin aiheesta, mikä on johtanut siihen, että kaikkein pienituloisimpien etuudetkaan eivät tämmöiseltä ole säästyneet. Silloin, kuten edustaja Aalto sanoi, tämä summa tässä rajallisessa maailmassa, rajallisten resurssien maailmassa, pitäisi käyttää paremmin. Olemme esittäneet kaksi kiistatta pienimpien yritysten toimintaedellytyksiä parantavaa esitystä tämän tilalle samalla hintalapulla.

Oli tietenkin aika paljastavaa, että en muista, kuka edustaja täällä aikaisemmin sanoi, että tämä arvonlisäveron alarajan nostaminen on nyt hyväksyttävää, on tullut käännekohta, kun Suomen Yrittäjätkin on kääntänyt kelkkansa tässä asiassa. Se oli aika paljastavaa sikäli, että kun tämä huonosti perusteltu yrittäjävähennys on ollut koko ajan Suomen Yrittäjien ohjelmassa ja hallitusohjelmassa, ja kun he jäivät nyt tässä kiky-sopimuksessa lehdel-le soittamaan ja olivat aika tyytymättömiä siihen, että heidän tavoitteensa eivät edenneet, niin on aivan päivänselvää, että tätä asiaa on vain pakko heidän mielikseen viedä maaliin, vaikka kaikki näkisivät, että tämä uudistus on epäonnistunut.

Olen iloinen Suomen Yrittäjien viisastumisesta asiassa. Siihen on vaikuttanut VATTin tekemä tutkimus, joka on osoittanut, että tämä matala alviraja on kasvun este ja sitä voisi aivan mainiosti vailla esitettyjä kynnysvaikutuspelkoja korottaa. Yrittäjänaiset ry on ehdottanut tämän alvin alarajan nostamista jopa 50 000:een. Eli kun kysytään pienyrittäjiltä itseltään, mitä he haluavat, niin tämä on siinä listalla aina ykkösenä. Minkä kumman takia me emme voi kuunnella ja pohtia, mikä se heidän toivomansa reformi olisi ja voisimmeko sen toteuttaa — sen sijaan, että kohtelemme näitä yksinyrittäjiä näin huonosti, että jollakin olisi oikeus jopa suuttua siitä 3 euron 20 sentin bussilipusta.

19.44 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Eräs yrittäjävähennyksen perusteista on antaa muille kuin osakeyhtiömuodossa ammattiaan harjoittaville yrittäjille viime vaalikaudella toteutettua merkittävää yhteisöveron alennusta edes osittain vastaava veronkevennys.

Vasemmisto-oppositio on puhunut tänäänkin kovaan ääneen niin sanotusta apteekkari-vähennyksestä, ja se on tietysti retoriikkaa, joka kuuluu opposition etuoikeuksiin. Se heille suotakoon, en heitä tästä termistä sinänsä tuomitse. Ymmärrettävästi suuremmilla tuloilla myös vähennys on kuitenkin suurempi, mutta näin on ollut myös yhteisöveron alennuksen osalta, joka tehtiin siis viime vaalikaudella. (Timo Harakka: Ei prosentuaalisesti!) Tietyn euromääräisen tulorajan asettaminen nyt yrittäjävähennyksestä laskettaessa olisi pienentänyt yrittäjän kannusteita kasvattaa yritystään tätä rajaa suuremmaksi, ainakin verrattuna nyt tä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

hän hallituksen tuomaan esitykseen. Siten tässä nykyisessä muodossaan yrittäjävähennys on mielestäni perusteltu ja selkeä, ja nimenomaan selkeyttähän oppositio kaipasi lisää, ainakin edellistä lakiesitystä käsiteltäessä.

Yrittäjävähennyskään ei ehkä mallina ole aivan täydellinen, mutta täytyy muistaa lisäksi, että kaikkein pienimmille yrityksille on tehty muitakin niiden toimintaa helpottavia uudistuksia, kuten maksuperusteinen arvonnalisävero, jota olemme täällä muutama päivä sitten käsitelleet. Oletettavasti ja toivottavasti lisääkin pk-yrittäjyyden edellytyksiä koskevia parannuksia on tulossa ensi kevään kehysriihessä.

Arvoisa puhemies! Kuten autoveron merkittävän alennuksen kohdalla on tänä vuonna jo nähty, niin autoveron alennus lisäsi taloudellista aktiviteettia niin paljon, että valtion verotulot ovat (Puhemies koputtaa) jopa kasvaneet, ja oletettavasti myös yrittäjävähennyksen kohdalla käy näin.

19.46 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Kuten tiedämme, työpaikat syntyvät pieniin ja keskiuuriin yrityksiin. Siksi on hyvä etsiä keinoja, joilla kannustetaan näitä yrityksiä palkkaamaan uusia työntekijöitä. Tämä esitetty verovähennys ei kuitenkaan ole tehokas keino uusien työpaikkojen luomisessa, vaikka hallitus sitä sillä perusteleekin. Jos haluamme uusia työpaikkoja, niin tehokkain keino olisi vähentää työntekijän palkkaamisesta syntyviä sivukuluja. Tätä me vihreät olemme varjobudjetissamme esittäneet.

Kun valtiovarainministeri Orpo esitteli tätä lakia, kysyin häneltä, minkä verran tähän verovähennykseen satsatulla rahalla, 120 miljoonalla, olisi voitu alentaa työntekijän palkkaamisesta aiheutuvia sivukuluja ja olisiko tämä ollut tehokkaampi keino uusien työpaikkojen synnyttämiseksi. Itse asiassa jouduin esittämään saman kysymyksen pariinkin kertaan, ennen kuin ministeri vastasi. Hänellä ei ollut oikein vastausta, eikä hän oikein osannut kertoa sitäkään, onko tällä esityksellä varsinaisesti työllistämisaikavaroja. Myös valiokunta on mietinnössään todennut, ettei tällä esityksellä välttämättä työllistämisaikavaroja ole.

Tämä esitys voidaankin nähdä palkankorotuksena yrittäjille. Se on sinänsä kannatettava, sillä useimmille yrittäjille jää käteen varsin pieni palkka valtavasta työmäärästä huolimatta. Vihreiden mielestä yrittäjät ja itsensä työllistäjät ovat palkankorotuksensa ansainneet. Emme kuitenkaan näe tarpeelliseksi, että nyt niukkoina aikoina on tarpeen suunnata niin suurta korotusta, mitä tällä esityksellä annetaan, kaikkein suurituloisimmille yrittäjille, kuten lääkäreille ja asianajajille. Yli puolet yrittäjävähennyksen 120 miljoonasta menisi kahteen ylimpään tuloluokkaan. Me esitämme, että yrittäjävähennykseen asetetaan 50 000 euron katto. Kaikki yrittäjät koosta riippumatta saisivat vähennykset tuohon rajaansaakka. Se leikkaisi yrittäjävähennyksen hyötyjä kaikkein parhaiten menestyviltä, mutta kannustevaikutus säilyisi muissa yrityksissä. Samalla malli (Puhemies koputtaa) olisi 23 miljoonaa edullisempi — rahasumma, jolle on parempaa käyttöä.

19.49 Li Andersson vas: Arvoisa puhemies! Täällä on käytetty erinomaisen hyviä puheenvuoroja tämän lakiesityksen ongelmista, joten ajattelin lähestyä aihetta yhden toisen hallituksen meneillään olevan uudistuksen kautta.

Edustaja Kankaanniemi ja edustaja Savio, osaatteko kertoa, mikä väestöryhmä on Suomen pienituloisin tällä hetkellä? Se on nuoret aikuiset opiskelijat. Osaatteko kertoa, mihin yksittäiseen etuuteen hallituksen suurin leikkaus, siis yksittäiseen etuuteen kohdistuva leikkaus, tehdään? Se tehdään opintotukeen. Tiedättekö, paljonko hallitus aikoo säästää tällä opintotukeen tehtävällä jättileikkauksella? 122 miljoonaa, eli se vastaa itse asiassa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

aika hyvin sitä rahasummaa, minkä hallitus nytten on antamassa kaikista suurituloisimmille yrittäjille tämän yrittäjävähennyksen myötä siitä huolimatta, että kuten esityksestä käy ilmi, on kiistatta niin, että tällä ei tule olemaan mitään merkittäviä työllisyyttä tai yrittäjyyttä edistäviä vaikutuksia, siitä huolimatta, että kuten puheenvuoroissakin on tuotu esille, tämä hallituspuolueiden käyttämä perustelu verokohtelun oikeudenmukaistamisesta ei pidä paikkaansa silloin, kun puhutaan henkilöyrittäjistä, jotka nostavat tulonsa ansiotulona ja tekevät suhteellisen pientä tulosta, ja siitä huolimatta, että kiistatta on niin, että ylivoimaisesti suurin euromääräinen hyöty tästä vähennyksestä tulee niille jo valmiiksi hyväntuloisille yrittäjille, joiden yritystoiminta jo tällä hetkellä on kannattavaa.

Kuten aikaisemmassa puheenvuorossani mainitsin, tässä on ihan puhtaasti kyse rahalahjasta, minkä hallitus on halunnut antaa tälle yrittäjäryhmälle ja halunnut viedä (Puhemies koputtaa) Suomen pienituloisimmalta väestöryhmältä.

19.51 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Ajattelin käydä vielä läpi joitakin arvioita tähän yrittäjävähennykseen liittyen. Ajattelin aloittaa siitä, keitä tämä uusi vähennys tosiasiassa hyödyttäisi.

Lähdetään liikkeelle siitä yksinkertaisesta tosiasiasta, että ylivoimainen enemmistö yrittäjävähennykseen oikeutetuista ei maksa tälläkään hetkellä läheskään tuota 26,8 prosentin veroa saati pääomaveron alimman kannan mukaista 30 prosentin veroa, joka muutoin olisi ansiotuloverotusta edullisempi, jos vuosiansiot ylittävät 39 000 euroa vuodessa. Näin pienillä tuloilla ansiotuloverotus on tosiasiassa edullisempi vaihtoehto suurelle osalle näistä yrittäjistä, jotka tulevat olemaan oikeutettuja tähän niin kutsuttuun yrittäjävähennykseen. Hallituksen oman esityksen mukaan elinkeinonharjoittajien tuloista yli 90 prosenttia, henkilöyhtiöiden osakkaiden tuloista 77 prosenttia ja maatalouden harjoittajien tuloista 55 prosenttia verotetaan juuri ansiotulon mukaan. Tosiasia siis näyttää olevan, että tämän hyvin pienen tulonmuodostuksen ja kevyen ansiotuloverotuksen takia pienyritysten verotus on selvästi valtaosin yhteisöverokantaakin, 20 prosenttia, kevyempää. Näin yrittäjävähennykseen oikeutetuista käytännössä kolmea neljäsosaa verotetaan jo nyt ansiotulon mukaan.

No, kun näin kerran sitten on, niin tietenkin joudumme pohtimaan yhdessä sitä, mitä tämä käytännössä tarkoittaa. Me olemme perustelleet tässä esityksessä yrittäjävähennystä ja sen tarvetta sillä, että yritysmuodot ovat keskenään erilaisia juuri verotukseen nähden. On siis ajateltu, että tällä esityksellä korjataan sitä aukkoa, että aikoinaan yhteisöveroa laskettiin, ja nyt olisi aika näitä muita muotoja tukea tällä uudella vähennyksellä. Tosiasiassa esitystä ei voi vielääkään perustella näiden eri yritysmuotojen erilaisella verotuksella, vaan olisi reilumpaa vertailla listaamattoman osakeyhtiön jakaman voiton kokonaisverorasitusta ja ansiotuloveroa. Asiantuntijakuulemiset ovat myöskin osoittaneet, etteivät ansiotuloverotuksen yleiset kevennykset riitä, ja lähteneet siitä, että mikäli hallitus haluaa saattaa yrittäjäasemassa työskentelevät parempaan verotukselliseen asemaan kuin palkkatulon saajat, niin tämä tulisi selkeästi sitten myöskin tuoda esille. Nyt näitä argumentteja kuitenkin käytetään perustelematta ja käytetään, vaikka hallituksen esityksessä tällaista kulmaa perusteluksi ei avatakaan.

Arvoisa puhemies! Tulonjakovaikutuksista on käyty myöskin illan aikana keskustelua. Yrittäjävähennykseen oikeutetuista, sen tulevista saajista, käytännössä 150 eli noin puolet tekee todella pientä tulosta, kun mediaanitulo on alle 10 000 euroa. Mikä on sitten keskiarvo? Sitä tässä hallituksen esityksessä ei kerrota. Mutta 10 000 euron vuositulot saamalla tämä yrittäjävähennys olisi noin 50—150 euroa vuodessa. Ja kun tämä summa vähenne-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

tään verotettavasta tuloksesta, niin tosiasiassa summa jää erittäin pieneksi. Esimerkiksi jos tuo tulo on noin 10 000 euroa ansiotulosta, niin käytännössä 40 eurosta puhutaan.

Erikoista koko esityksessä on se, että se ei erottele eikä tee eroa siinä, kannattaisiko miettiä euromääräistä huojennusta vai prosentuaalista. Kyllä ylin tulokymmenys, siis tässä esityksessä, hyötyy erityisesti myös prosentuaalisesti, ja siitä hyvin vähän keskustellaan. Kun me katsomme näitä ylimmän tulokymmenyksen käteen jääviä tuloja, niin ne kasvavat prosentuaalisesti kaksi kertaa enemmän kuin kahdeksannen tulodesiilin tulot. Ja kyllä nämä taulukot osoittavat sen, että hyöty kasvaa joka tuloluokassa merkittävästi, ja tätä kautta näyttää siltä, että yrittäjävähennys siis lisää elinkeinonharjoittajien ja henkilöyhtiöiden verotuksen regressiivisyyttä. Ja hallituksen esityksen tavoitteena on siis tosiasiassa, kun tämä on sallittu, verotuksen regressiivisyyden lisäys.

No, jos sitten katsotaan, keitä tämä hallituksen esitys tosiasiallisesti hyödyttää. Tarkoitus on laskea — salissa kuultujen puheenvuorojen pohjalta — yrittäjän verotus osakeyhtiötasolle, niin kuin täällä käytettiin näitä perustelevia puheenvuoroja. Mutta se toteutuu vain 20 prosentissa näistä tapauksista, ja tältä osin voidaan sanoa, että se toteutuu vain siinä ryhmässä, kun puhutaan erittäin hyvätuloisista yrittäjistä ja ammatinharjoittajista. Kyllä minusta on oikeutettua täällä salissa kysyä, että oliko tämä hallituksen tarkoitus, että vain heille, jotka ovat erityisen hyvätuloisia yrittäjiä ja ammatinharjoittajia, tämä kohdennettaisiin tällä tavalla.

Meidän täytyy myös ottaa huomioon, että täällä hyvätuloisten yrittäjien luokassa ei välttämättä kasvu tapahtukaan samalla tavalla työllisyyden näkökulmasta kuin salissa on käytetty näitä puheenvuoroja. Eli tosiasiassa ammattiaan yritysmuotoisesti harjoittavat yrittäjät, jotka voisivat toimia myöskin ansiotuloverotuksen piirissä, kuten yksityislääkärit ja asianajajat, ovat tässä merkittäviä hyötyjiä. Ja nyt on kysyttävä teiltä, kuinka moni yksinyrittävä yksityislääkäri tai yksinyrittävä asianajaja palkkaa lisää henkilökuntaa tämän vähennyksen johdosta. Silloin me tulemme jälleen siihen kysymykseen, ovatko nämä oikeudenmukaisia. Jakautuuko tämä yrittäjävähennys aidosti juuri niin, kuin oppositio on epäillyt, eli epätasaisesti ja epäoikeudenmukaisesti, vai mistä tässä tosiasiallisesti on kysymys?

Tämä esitys ei tule auttamaan käytännössä pienituloista yrittäjää mutta antaa entistä suuremman edun, myös prosentuaalisesti, suurituloiselle yrittäjälle. Se on kyllä tulkittava tässä tilanteessa työllisyys- ja kasvupolitiikan sijasta yksinkertaisesti suureksi lahjaksi, vastikkeettomaksi eduksi tilanteessa, jossa yrittäjyyttä, talouskasvuja ja työllisyyttä voisi tukea aivan toisilla tavoin paljon paremmin lopputuloksin.

Me olemme esittäneet, että me tekisimme mieluummin ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän palkkakulujen lisävähennysoikeuden, ja tästä jätetyn lakialoitteen tavoin se todella tähdentäisi sitä, että tuetaan ennen kaikkea yksinyrittäjiä. Ja toinen keino vastata tällä samalla euromäärällä, joka tähän käytetään, olisi se, että arvonlisäverovelvollisuuden alarajaa korotettaisiin nykyisestä 10 000:sta 30 000 euron liikevaihtoon. Ja keskeistä tässä on se, halutaanko aloittaa komission kanssa nämä neuvottelut vai ei. Tässä salikeskustelussa näyttää siltä, että ei olla valmiita siihen vielä.

Arvoisa puhemies! Näistä kasvuvaihteluista on hyvä todeta se, että yrittäjävähennys on väärä ja kallis keino siihen, että saadaan aikaan kasvupanostuksia. Sama raha voidaan käyttää, niin kuin mekin olemme esittäneet, eli noin 120 miljoonan panostuksen hintaluokassa voidaan yrittäjyyttä vahvistaa paremmin keinoin, jotka äsken luettelitin. Tässä tapauksessa nämä keinot, joita hallitus tässä esittää, eivät toisi todellisia, aitoja kasvupanostuksia,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

koska jopa hallituksen esitys tämän tunnustaa. Hallituksen esityksessä todetaan, (Puhemies koputtaa) ettei tule näitä...

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Huomaatan, että 10 minuutin suositusaika on jo käytetty.

Arvoisa puhemies! Lopetan toteamalla, että valiokunnan mietinnönkin mukaan työllisyysvaikutuksista on esitetty erisuuntaisia näkemyksiä ja myönteisiä työllisyysvaikutuksia ei pidetä todennäköisinä eikä kasvuvaikutuksia millään tavalla merkittävänä. Silloin esitetäänkin kysymys, onko tämä vain yksi laji kaverikapitalismin kirjossa, jossa suurituloisille yrittäjille tuetaan entistä enemmän, kymmenillä miljoonilla hyötyä, josta ei synny kasvupanostuksia.

20.02 Toimi Kankaanniemi ps: Herra puhemies! Tämä 120 miljoonan euron veronkevennys on perusteltu ja oikea toimenpide. Se jää kokonaan Suomeen suomalaisille ahkerille, sen ansaitseville yrittäjille. He kasvattavat tällä kotimaista kulutuskysyntää. Se tuo työtä, palveluja ja niin edelleen. Eli se on erittäin perusteltu.

Otin esille tuon 154 farmaseutin työllisyyskysymyksen esimerkkinä siitä, että tälläkin on osavaikutus heidän työllistymiseensä, mutta niin kuin edustaja Harakka varmasti ymmärtää, se on vain pieni osa tästä kokonaisuudesta. Tämä vähennys koskettaa valtavan suurta joukkoa pieniä yrittäjiä, ja olen ylpeä, että tämä hallitus toimii näin, että muistaa näitä.

Viime kaudella todellakin sosialidemokraattien johdolla tehtiin raju yhteisöveron alennus, 900 miljoonaa, ja siitä meni suuri osa ulkomaille. Teillä sosialidemokraateillakaan ei ollut silloin mitään todisteita siitä, että se koituisi työpaikkojen syntymiseksi kotimaassa. Ei tällaista vakuutta ollut, eikä meillä tänä päivänä ole mitään varmuutta, kuinka paljon se on tuonut työpaikkoja. Siitä on varmuus, että osinkojuhlat siitä kasvoivat, ja niitä osinkojuhlialia on vietetty kai monella mantereella Suomen ulkopuolella.

Arvoisa puhemies! Se oli ministeri Claes Andersson, joka leikkasi opintotukea. Nyt siirryttiin opintorahasta pienellä palalla tuonne lainan puolelle, mikä on ihan perusteltua. Suomen Yrittäjät on tätä uudistusta kannattanut, ja kun (Puhemies koputtaa) tämä toteutuu, niin nyt se sitten asettaa uuden tavoitteen arvonlisäveropuolella.

20.04 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Itse tuossa käytin jo pidemmän puheenvuoron ja pidän erittäin myönteisenä sitä, että meillä on yrittäjämysteinen hallitus tässä maassa. Ne työpaikat, joista usein tässä salissa kannetaan huolta, syntyvät tulevaisuudessaakin yrityksiin. Emme me poliitikot, ei meidän hallituksemme emmekä me kansanedustajat niitä pysty synnyttämään, mutta me voimme helpottaa ja mahdollistaa ja luoda sellaista ilmapiiriä, jossa työtä ja työllisyyttä syntyy lisää.

Niin kuin tässä keskustelussa aiemmin on esille tullut, viime vaalikaudella yhteisöveroa kevennettiin 20 prosentilla, ja tämä veronkevennys kohdistui ennen muuta isompiin yrityksiin. Alennus ei kuitenkaan hyödyttänyt henkilöyhtiöitä eikä elinkeinonharjoittajia, mutta viime kauden veronkiristykset sen sijaan koskivat kaikkia yrityksiä ja yritysmuotoja. Eli kevennys meni vain suurille osakeyhtiöille yhteisöveron kautta, mutta veronkiristykset tehtiin kaikille yrityksille ja yritysmuotoihin. Noin puolet pk-yrityksistä on nimittäin muita kuin osakeyhtiöitä. Tämän jälkeen näiden henkilöyhtiöiden kokonaisverotus on ollut

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

noin 5 prosenttia kireämpää kuin vastaavissa tuloluokissa olevien palkansaajien, ja minun mielestäni on myös oikeudenmukaisuuskysymys, että myös näille, jotka yrittäjähengessä toimivat ja työllistävät itsensä ja ehkä 1—2 muuta henkeä, kohdistetaan tällainen kannustin. Ja vaikka sosialidemokraatit tätä ovat arvostelleet — en ole heitä ennenkään pitänyt mitenkään yrittäjämysteisenä puolueena enkä pidä tämänkään keskustelun jälkeen — niin itse arvostan sitä, että suomalaiset yrittäjät ovat tätä kiitelleet ja (Puhemies koputtaa) ottaneet mieluisasti vastaan.

20.06 Timo Harakka sd: Niin, edustaja Heinonen nyt ei ollut tässä läsnä suurinta osaa keskustelua, mutta hänellä oli voimakas mielipide siitä. Ei tällä nimittelyllä päästä nyt yhtään eteenpäin, että kilpaillaan siitä, kuka on yrittäjämysteisin ja kuka on yrittäjäkieleinen. (Timo Heinonen: Teot ratkaisevat!) Itse en käytä tällaista sanontaa enkä myöskään arvioi kenenkään henkilökohtaista mielentilaa.

Näin mahdolliseksi loppukevennykseksi totean, että jatkan tätä luovaa matematiikkaa siltä osin, että jos tosiaan on näin, että 10 000 euron mediaanitulolla yritysvähennyksen saa ja hänelle jää käteen 3 euroa 20 senttiä kuukaudessa, niin sitten, kun jatketaan laskutoimitusta, sehan tarkoittaa kuukauden jokaiselle päivälle 10 senttiä, ja se tarkoittaa noin sentin tuntipalkkaa, jota hän voisi sitten tarjota tässä työllistämälleen ihmiselle. Niin pitkälle emme paikallisissa sopimuksissa ole päässeet emmekä toivottavasti pääsekään, että nämä työllisyysvaikutukset lasketaan tällaisten tuntipalkkojen mukaan.

20.07 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Koska suurella osallahan tämän yrittäjävähennyksen saajista käteenjäävä hyöty lisääntyy alle 100 euroa kokonaisessa vuodessa, todellisuudessa kannustin yritystoiminnan aloittamiseen tai jatkamiseen on aika olematon. Minusta tämä edustaja Harakan logiikka ja laskukaava osoittaa sen, että hallitus on ollut näin lauhkea täällä erittäin pienituloisten yrittäjien päässä, että noin 10 eurolla kuukaudessa saa tätä hyötyä. Me olemme käyneet hyvin tarkkaan tämän esityksen kaikki ongelmat tässä läpi, ja jos olisi aidosti haluttu tehdä yrittäjävähennys, joka olisi kannustanut täällä pienimmässä päässä yrittämiseen, niin silloin tietenkin olisi puututtu siihen, mikä on se todellinen euromäärä, jonka tämä pienituloinen yrittäjä voi saada. Tässä tapauksessa on käsittämätöntä, että tämä ehdotus kohdistuu juuri niihin, jotka jo muutoinkin tienaat merkittävästi yrittäjinä. Tämä tulonjakovaikutus on ongelma tässä esityksessä, ja sitä ei ole haluttu tunnustaa hallituspuolueissa. Miksi tämä tehtiin näin?

20.09 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Kun tässä puhutaan, että kuka on yrittäjämysteinen ja kuka ei, niin loppupelissähan teot ratkaisevat. Puhetta ja lupauksia ja kauniita sanoja on helppo sanoa, mutta laitetaan nyt muutama asia, mitä nykyinen hallitus tekee. Vanhemmuuden kustannusten tasaaminen, merkittävä asia yrittäjille, ennen muuta naisvaltaisille aloille, on oikeudenmukaisuuskysymys, se on tasa-arvokysymys. Se tulee voimaan ensi vuoden huhtikuussa. Maksuperusteinen arvonlisävero, vero, jota pienet tavalliset suomalaiset yrittäjät ovat pitkään odottaneet, eli se, että yritykset eivät enää toimi pankkeina ja maksa etukäteen vaan vasta siinä vaiheessa, kun heille tulee tulo, he maksavat tuon arvonlisäveron, vaikuttaa noin 190 000 suomalaiseen yrittäjään.

Sitten yrittäjävähennys, jota suomalaiset yrittäjät ovat toivoneet. Nyt he sen saavat, ja he ovat myös sitä kuvanneet ja tuoneet esille, että se on malli, jonka he haluavat käyttöön, ja se on oikeudenmukaisuuskysymys myös. Niin kuin aiemmin kuvasin, meidän aiemman hal-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

lituksemme toimet, mitkä sinänsä olivat oikeita ja kannatettavia, kokoomus niitä oli tuke-
massa, ovat auttaneet isompia yrityksiä ja osakeyhtiöitä mutta nämä pienet, suutarit, par-
turit ja muut, mukaan lukien tietysti apteekkarit, joita täällä sosialidemokraatit halveksu-
vat aika kovallakin sanalla, jotka tekevät ihan kovaa työtä yritystensä kanssa, ovat jääneet
ulkopuolelle, ja nyt sinne kohdennetaan tämä heidän toivomansa yrittäjävähennys. Minun
mielestäni se on hyvä, että näin meidän verotustamme tasapuolistetaan. Niin kuin sanoin,
nämä pienet yritykset maksavat jopa 5 prosenttiyksikköä kovempaa veroa tällä hetkellä
kuin vastaavasti tienaaavat työtä tekevät.

20.11 Timo Harakka sd: Edustaja Heinonen puhui tässä siitä, että on ryhdyttävä tekoi-
hin. Kyllä, mielestäni olen valmis seuraamaan erittäin tarkasti, ja varmaan tekin luotte tä-
hän sellaisen seurantajärjestelmän, että voimme tässä salissa, sanotaan, kahden vuoden
päästä todeta, oliko tällä kalliilla yrittäjävähennyksellä minkäänlaisia työllisyys- ja kasvu-
vaikutuksia.

On tunnettua, että Suomen Yrittäjät on etujärjestönä tätä esitystä ajanut erittäin voimak-
kaasti, mutta yksikään verotuksen asiantuntijatyöryhmä, esimerkiksi Martti Hetemäen joh-
tama työryhmä tai mikään mukaan, ei ole nähnyt yrittäjävähennyksen kaltaista toimenpi-
dettä tärkeänä, saatikka välttämättömänä. Valiokunnan kuulema asiantuntija totesikin ai-
van yksikantaan ja aivan suoraan, että tässä ei ole kysymys verotuksen oikaisemisesta tai
oikeudenmukaistamisesta, tässä on kysymys yhdelle erityisryhmälle suunnatusta ve-
roedusta, ja näinhän se on.

Minusta on myönteistä, että Suomen Yrittäjät on tullut meidän kannallemme tässä ar-
vonlisäveron alarajan nostamisessa. Tämä on oikea marssijärjestys. Ei siis niin, että me
täällä salissa luomme Suomen Yrittäjien kannanottoja ja he ohjaavat meidän päätöksente-
koamme, vaan niin, että me esitämme aloitteita ja ilahdumme, että Yrittäjänaiset ry:n lisäk-
si myös Suomen Yrittäjät on tässä nyt vihdoinkin kääntänyt kelkkansa ja nähnyt valon.
Tässä järjestyksessä mennään.

20.13 Toimi Kankaanniemi ps: Herra puhemies! Todellakin, maksuperusteinen alvi,
vanhemmuuden kustannusten tasaus ja kilpailukyky sopimukseen sisältyvät monet yrittä-
jyyttä edustavat tai edistävät toimenpiteet ovat tärkeä kokonaisuus, ja tämä on osalisäys sii-
hen. Mutta vielä tärkeämpää on se, että hallitusohjelma on elinkeinopolitiikkaa, työllisyyt-
tä ja taloutta vahvistava vahva kokonaisuus, ja sen osana tämä on pieni mutta merkittävä
uudistus pk-yritysten kannalta.

Mutta nimenomaan tämä, että meillä on hallitusohjelma, jota nyt toteutetaan määrätie-
toisesti, on saanut aikaan taloudessa käänteitä. Kun teidän sosialidemokraattien valtiova-
rainministerin ja työministerin aikana työttömyys kasvoi, velka kasvoi kauhealla vauhdilla
ja bkt aleni, niin nyt nämä kaikki ovat kääntyneet kasvuun, siis positiiviseen kasvuun.
Työllisyys paranee, bkt kasvaa, investointisuunnitelmia on paljon. Tämä kertoo siitä, että
tällä politiikalla on muutos saatu aikaan, ja se on kaikkein tärkeintä pk-yritysten kannalta.
Pk-yritykset saavat alihankkijoina ja suorana palvelujen kysynnän kasvun kautta työtä ja
pyörät pyörivät entistä kiivaammin, ja me pääsemme tästä talouden kurjuudesta, johon on
viimeisen seitsemän vuoden aikana eri syistä jouduttu.

Viime vaalikausi oli, niin kuin Raimo Sailaksen Laman taittäjä -kirjassa todetaan, surul-
linen. Hän totesi, että se oli hänen aikanaan Suomen huonoin hallitus, epäonnistunein hal-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

litus. Martti Miettusen hallitus oli toiseksi huonoin. Se ymmärsi erota nopeasti, (Puhemies koputtaa) sen tähden se ei ollut kaikkein huonoin.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Tässä vaiheessa vastauspuheenvuoroja ei enää myönnetä. Täällä voi kyllä puheenvuoroa pyytää ja keskustelua voidaan hyvin jatkaa.

20.15 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Meillä on Suomessa noin 300 000 yritystä, ja ne työllistävät yli 1,4 miljoonaa suomalaista ihmistä, ja tämä on merkittävä panos suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan pyörittämiseen ja rahoittamiseen. Sen takia pidän tärkeänä sitä, että suomalaisia yrittäjiä arvostetaan ja myös heitä ymmärretään ja kuullaan, niin kuin hallitus on kuullut. Ei se ole pahaksi, että jos on korvat, niin ne korvat myös kuulevat ja sen mukaan voidaan toimia, jos se nähdään kokonaisuuden kannalta järkeväksi. Palasista tämä kokonaisuus varmasti muodostuu, ja itse olen tässä salissa jo usean vuoden aikana ja viime hallituskaudellakin pitänyt esillä sitä, että kaikki päätökset pitäisi pohtia aina sen kautta, lisäävätkö ne tähän maahan työtä ja työllisyyttä vai vähentävätkö ne sitä. Nämä toimenpiteet ovat nyt sellaisia, jotka lisäävät työtä ja työllisyyttä ja ovat sen takia hyviä.

Yksi, mistä voi jokainen tietysti puolueettomasti katsoa, miten suomalaiset yrittäjät tällä hetkellä suhtautuvat tähän tilanteeseen, on yrittäjäbarometri. En muista, koska viimeksi se olisi näyttänyt ylöspäin, eli suomalaisten yritysten ja yrittäjien luottamus tässä tilanteessa on parantunut merkittävästi, ne ovat valmiita katsomaan tulevaisuuteen luottavaisemmin kuin aiemmin. Merkittävässä roolissa tässä ovat nimenomaan nämä toimenpiteet mutta myös esimerkiksi kilpailukykysojimus, jonka työntekijät ja työnantajat yhdessä neuvottelivat. Ne säteilevät sitten näihin päätöksiin, mitä nyt on tapahtunut, että meille tulee laivatilauksia, meille investoidaan ja Suomeen syntyy uutta työtä ja työllisyyttä, ja pitkästä aikaa myös työttömyysluvut ovat kääntyneet laskuun ja kasvu (Puhemies koputtaa) on käynnistynyt.

20.17 Krista Kiuru sd: Arvoisa puhemies! Pyysin vastauspuheenvuoron sen vuoksi, että edustaja Kankaanniemi totesi, että edeltävä hallitus sekä omien että vieraiden sanojen mukaan epäonnistui pahasti tehtävässään. No, nyt kun tätä hallitusta katsotaan, voidaan ruveta vertailemaan, millä tavalla tämä hallitus onnistuu. Nyt jo voidaan todeta, että tulette jättämään historiaan Guinnessin ennätyskirjaan siinä, että tämä hallitus on vatuloinut enemmän kuin mikään hallitus aikaisemmin, ja vatuloinnilla Nykysuomen sanakirjan mukaan tarkoitetaan siis kaikenlaista jahkaamista, jonka lopputuloksena olette peruuttaneet enemmän esityksiä kuin mikään hallitus koskaan. (Timo Heinonen: Ja enemmän on tehty kuin mikään hallitus!)

Nyt ollaan tilanteessa, jossa me esittelemme yrittäjävähennystä ja niitä keinoja, millä yrittäjyyttä Suomessa tuetaan. Te esitätte yrittäjätueksi tätä yrittäjävähennystä, jonka me olemme todenneet tekevän ison loven siihen, miten yrittäjiä Suomessa jatkossa kohdellaan. Pienituloiset yrittäjät tästä esityksestä eivät tule hyötymään, ja heitä tässä esityksessä tullaan rankaisemaan eniten, koska heitä on eniten.

Toiseksi totean, että nämä sosialidemokraattien esittämät kasvupanostukset kaikuvat kuuroille korville. Minä olen todella pahoillani, edustaja Heinonen, siitä, että te ette halua edes kuulla opposition vaihtoehtoa. Suomessa on oppositio sen takia, että me esitämme omat vaihtoehtomme, ja me esitimme samalla summalla kuin tämä noin 120 miljoonaa kaksi merkittävää toimea, ja te kehtaatte täällä väittää, te kehtaatte väittää, että oppositio ei

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

esitä mitään toimia, kunhan rutisee vaan. Me rutisimme, että tämä yrittäjävähennys on epä-reilu. Se on epäoikeudenmukainen yrittäjille itselleen, ja se on epäoikeudenmukainen veronmaksajille, koska kasvupanostuksia ei synny. Me esitimme kahta korvaavaa toimea, ja se ei näytä teille millään kelpaavan. Siksi minä toteaisin, että te olette ei-liikkeen edustajia ettekä halua luoda aitoja, oikeita (Puhemies koputtaa) kasvupanostuksia.

20.19 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Oppositio on nyt tänään esittänyt, jälleen kerran, kovaa kritiikkiä tätäkin hallituksen esitystä vastaan, ja aika monia muitakin esityksiä vastaan, mutta haluan kuitenkin myös itse tuoda esille muutamia seikkoja.

Edustajat Kankaanniemi ja Heinonen äsken esittelivät ansiokkaasti muutamia nykyhallituksen yrittäjämyonteisiä toimenpiteitä, enkä halua niitä enää tässä kerrata sen enempää mutta haluan kuitenkin lisätä siihen listaan vielä, että tämä hallitus muun muassa kasvattaa kotitalousvähennyksen määrää, mikä osaltaan kohentaa yrittäjyyden edellytyksiä. Samoin tämä hallitus on sekä viime syksynä päättänyt että nyt tänä syksynä tulee päättämään tuloveron kevennyksistä. Ne parantavat paitsi tavallisen palkansaajan ostovoimaa myös monen pienituloisen yrittäjän asemaa ja parantavat myös työn vastaanottamisen ja työllistämisen edellytyksiä. Lisäksi hallitus tulee ensi keväänä kehysriihessä käsittelemään uusia pk-yritysten ja muidenkin yritysten toimintaedellytyksiä parantavia toimenpiteitä, esimerkkinä mainittakoon vaikkapa investointivaraus, josta on julkisuudessa keskusteltu.

Arvoisa puhemies! Nämä kaikki mainitsemani ja aiemmin mainitut toimenpiteet kohentavat osaltaan yrittämisen ja työllistämisen edellytyksiä. Yksikään keino ei varmaankaan yksinään tee sitä loputtoman paljon, mutta yhdessä ne ovat kuitenkin merkittäviä, ja, kuten on tänäänkin todettu, ne luovat osaltaan positiivista ja yrittäjähenkistä ilmapiiriä maassamme. Juuri sitä Suomi kaipaa ja tietysti sen myötä myös uusia työpaikkoja, ja niitä (Puhemies koputtaa) olemme jo saaneet tällä hallituskaudella aikaan.

20.21 Toimi Kankaanniemi ps: Herra puhemies! Tuosta vatuloinnista puheen ollen, minulla oli kunnia olla hallitusneuvotteluissa 2011 ja 2015. Ja kun 2011 kuuden puolueen hallitusta muodostettiin oikealta vasemmalta tai vasemmalta oikealle, niin siellä ei saatu kirjattua hallitusohjelmaan oikeastaan yhtään mitään uudistusta. Ja sitten ne kaikki epäonnistuivat, mitä yritettiin, koska hallituksen sisällä eivät laitapuolueet päässeet yhteisymmärrykseen juuri mistään, ja näin ollen se hallitus — tai oli kaksikin hallitusta sinä kaute-na, kaksi pääministeriä — ei tuonut eduskuntaan juuri minkäänlaisia esityksiä ja uudistuksia. Eli eduskunnasta ei tarvinnut eikä voinut vetää mitään esityksiä pois, kun niitä ei hallitus tänne edes saanut aikaiseksi. Ja juuri sen takia sitten Suomen talous meni alaspäin kuin lehmän häntä.

Eli tämä tilanne nyt on täysin toinen. Nyt hallitusohjelmassa on valtavan paljon toimenpiteitä. Ne lyhyessä ajassa, kahden kolmen viikon aikana, sinne kirjattiin, ja on selvä, että kun niitä valmistellaan ministeriöissä asiantuntijoiden toimesta, niin tulee eteen suuressa määrässä esityksiä, sellaisia kohtia, joista todetaan vasta siinä vaiheessa, että niitä ei ole viisasta toteuttaa, ja sitten niitä vedetään pois tai niistä luovutaan. Ja juuri viisas, vastuullinen hallitus tekee näin.

Pyydän edustaja Kiurua ja Harakkaa lukemaan tuon Jyrki Vesikansan kirjan Laman taitaja, Raimo Sailaksen, sosialidemokraattisen korkean virkamiehen elämäkerran. Siellä on todella mielenkiintoista tekstiä lähihistoriasta ja myös viime hallituksen ja muun muassa sosialidemokraattien toiminnasta tällä vuosikymmenellä ja aiemminkin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 124/2016 vp

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 176/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen lakialoitteeseen LA 68/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.